

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Climatē

literare

59

Anul 6
octombrie
2012

Director fondator:
Ion Iancu Vale

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Vincent Van Gogh
Peisaj de toamnă

Semnează în acest număr

Lucian Blaga	Poeme	3
Mircea Horia Simionescu	Dicționar onomastic	4
Emil Stănescu	Puncte de vedere	5
Vavila Popovici	Politețea	7
Florea Turiac	Poeme	9
Dorel Schor	Caii pictorilor	10
Melania Cuc	Menuț Maximilian și volumul de poeme „Noduri în haos”	11
Claudia Serea	Privind un melc în ziua dinaintea plecării din România - poem	11
Mihai Antonescu	Consemnări prietenești	12
Emerich Vamos	Scriitură bună, prieteni vechi și amintiri	13
Victor Sterom	Breviare	14
Mircea Cotârță	Mario Varga Llosa - Elogiul lecturii și al ficțiunii	15
Anton Gagi	Tribut pe tristețe	16
Ion C. Ștefan	Ioana Stuparu - „Sfeșnic târziu”	17
Al. Florin Țene	Teodor Barbu sau arta de a ne convinge frumos...	18
Gheorghe Palel	Poeme	19
Gheorghe Valerică Cimpoca	În căutarea adevărului. Dualitatea	20
Ion Iancu Vale	Text despre Femeia așteptătoare	21
Ion Iancu Vale	Poeme	21
Geo Galetaru	De ce Eminescu?	22
Propus de G.I.	Aventurile „boierilor play-boy”	23
Theodor Răpan	Confraternirăți	26
Dorel Schor	Nedumeriri	27
Produs de B.P.	Din umorul lui Mark Twain	28
Lulzim Tafa	Expoziție de vise - poeme	29
Lucian Gruia	Dorina Șisu - Incursiune în programul grec-latin	30
Grigore Grigore	De la moară	31
Iulia Roger Barcaroiu	Rafael Alberti	32
Rafael Alberti	Poeme	32
Gheorghe Valerică Cimpoca	Pelerinaj în Țara Sfântă. Valea Iordanului	34
Adriana Georgiana-Epure	Dragă toamnă	35
***	Eveniment universitar la Târgoviște	36
***	Târgul cu bunătăți	36
Emilia Dănescu	Note de călătorie literară: Toamna Literară Pietroșițeană	37
***	„Moștenirea Văcăreștilor” - regulament	39

Adresa redacției principale: Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B, ap. 23, Târgoviște, România **Telefoane:** 0722 702 578, 0741 732 122 **E-mail:** ioniancuvale@yahoo.com
Web site: http://climate.litere.ro

Director editor: Gheorghe-Valerică Cimpoca,
Redactor-șef (fondator): Mircea Cotârță
Redactor principal (fondator): Sebastian Drăgan
Colegiul redacțional: Grigore Grigore, Gheorghe Palel, Emil Stănescu
Florea Turiac, Lucian Constantin

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Oradea, Ploiești; **Alte țări:** Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova, Serbia, Spania, S.U.A., Ucraina.
Fotoreporter: Tiberiu Ruscescu.

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Mihai Ardeleanu, Eugen Axinte, Iulia Barcaroiu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Mirel Horodi, Djamel Mahmud, Alexandru Manafu, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, Emil Persa, George Petrovai, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Delia Stăniloiu, Victor Sterom, Al. Florin Țene, [Ioan Țepelea], Baki Ymeri, Raquel Weizman.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Tehnoredactare: Florin-Lucian Dragoș ■ 0730 863 602 ■ dragosflorinlucian@gmail.com ● Culegere text: Reta Sofronie ● Corectură: Manuela-Elena Dragoș

Revistă editată de Societatea cultural istorică „ARM” Târgoviște ■ ISSN 1843-035X

Apare sub egida Consiliului Județean Dâmbovița prin Centrul Județean de Cultură Dâmbovița și cu concursul Fundației „Renașterea Pietroșiței - Ruralia”

Poeme de Lucian Blaga

Eu nu strivesc

corola de minuni a lumii

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii
și nu ucid
cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc
în calea mea
în flori, în ochi, pe buze ori morminte.
Lumina altora
sugrumă vraja nepătrunsului ascuns
în adâncimi de întuneric,
dar eu,
eu cu lumina mea sporesc a lumii taină -
și-ntocmai cum cu razele ei albe luna
nu micșorează, ci tremurătoare
mărește și mai tare taina nopții,
așa îmbogățesc și eu întunecata zare
cu largi fiori de sfânt mister
și tot ce-i neînțeles
se schimbă-n neînțelesuri și mai mari
sub ochii mei-
căci eu iubesc
și flori și ochi și buze și morminte

Pe multe drumuri

Pe multe drumuri, pe multe, se-ncearcă
gândul spre tine. O, sfârșitul acela de zi,
peste care căzură grabnice brume !
În grădina mea florile
spre alte foarte înalte poiene tânjind
mai invocă și acum lumina ta fără de nume.
Unde dormi astăzi - nu știu. Nici un cântec
nu te găsește. Astăzi
tu ești unde ești. Iar eu aici. Depărtarea
a pus între noi carul cel mare pe cer,
apele-n văi, focul în noapte pe dealuri,
și pe pământ a pus anemone și patimi
căror ziua nu le priește.
Ca o poartă s-a-nchis. Niciun semn nu străbate
vămile, vămile.

A fost cândva pământul străveziu

A fost cândva pământul nostru străveziu
ca apele de munte-n toate ale sale,
în sine îngânând izvodul clar și viu.
S-a-ntunecat apoi lăuntric, ca de-o jale,
de bezne tari ce-n nici un grai nu se descriu.
Aceast-a fost când o sălbatică risipă
de frumuseți prilej dădu întâia oară
păcatului să-și facă pe sub arbori cale?

Nu pot să știu ce-a fost prin vremi, odinioară,
știu doar ce văd: sub pasul tău, pe unde treci
sau stai, pământul înc-o dată, pentr-o clipă,
cu morții săi zâmbind, se face străveziu.
Ca-n ape fără prunduri, fabuloase, reci,
arzând se văd minuni - prin lutul purpurii.

Amurg de toamnă

Din vârf de munți amurgul suflă
cu buze roșii
în spuza unor nori
și-atâta
jăromatic ascuns
sub valul lor subțire de cenușă.

O rază
ce vine goană din apus
și-aduna aripile și se lasă tremurând
pe-o frunză:
dar prea e grea povara -
și frunza cade.

O, sufletul!
Sa mi-l ascund mai bine-n piept
și mai adânc,
sa nu-l ajungă nicio rază de lumină:
s-ar prăbuși.

E toamnă.

**Mircea Horia
Simionescu**

Lucia, Lucan, Lilica, Licurg, Lenți și micuțul tău Paul-Luca sunt mereu cu gândul la tine. Solange.

11 septembrie 1939, Paris... Scumpă doamnă, soțul meu, Luca, avea multă stimă pentru dumneata, de aceea îți scriu ca unei vechi amice. Pe cât știu, familiile voastre au fost prietene, înainte de a încerca ultima și fatala lui experiență cu combustibil solid la Chalais-Meudon, mi-a vorbit într-o seară de dumneata, informându-mă cât de gentilă ai fost luându-ți oboșitoarea îndatorire de-a ne vinde casele din Polonă și de-a investi banii într-un imobil central. Sunt încredințată că toate actele sunt în regulă și îmi pot fi comunicate, împreună cu cecurile de chirie, care totalizează, după calculele avocatului meu, peste 600 de mii lei...

Mi se pare că afacerea s-a încheiat cam pe vremea când noi ne aflăm în California. Cine ar fi crezut atunci că acesta va fi sfârșitul? Eram fericiți. Luca mă iubea ca un fanatic, mă adora. Am fost

Dicționar onomastic (26)

unica, marea lui pasiune, bineînțeles fără a socoti știința căreia i-a sacrificat viața. Băieții îi seamănă. Cel mare e student excepțional la St. Cyr. Studiază balistica.

În așteptarea răspunsului, cu multă afecțiune pentru dumneata și domnul George Blănaru, pe care, sper, rândurile mele îl vor găsi complet restabilit. Marie-Louise de Lucas Zamphiresco.

C

CABIRIA Filmul intitulat Noptile Cabiriei și cartea numită Zilele Cabinei. Definiție: o zi calendaristică este o perioadă de timp cuprinzând douăzeci și patru de ore, formată dintr-o noapte și o zi - ale Cabiriei.

CABOT Ursuz. împleticit. Parcă un câine ciobănesc ar da să-i treacă printre picioare și nu reușește...

CADMUS Bărbat binevoitor, preocupat de împlinirea îndatoririlor sale până la a-și neglija familia și propria-i tinerețe. Strădania i se concretizează în mici servicii aduse umanității: un șalter bine înșurubat, o măsea scoasă fără dureri, o dantelă frumos împletită, un copil îngrijit cu răbdare. Ingrată istorie a civilizației! Cercetarea nu ajunge niciodată până la considerarea acestor nespuse de folositoare creații. Și asta

numai pentru că ar fi nevoie de o minte dumnezeiască spre a înregistra și elogia infinitele lucrări mărunte.

CAIUS Subtil și năvălaș. (Încă o dată a se remarca ce putere ilustrativă și deformatoare au numele care, formal, evocă ființe și lucruri comune!) Un Caius nu poate decât să tresalte în apropierea unei femei, să se aprindă la auzul tobelor și goarnei de luptă, să dea cu copita în cei care se află în preajmă. Și dacă nu sunt încântați la vederea unui sac cu orz, pot face destăinuiți formidabile în fața unei halbe cu bere.

CALAMANDRINO Roșcovan, jucăuș, nestatornic. Are un zâmbet suspect de băiat care-și fură părinții, de prieten care te îmbrățișează punându-ți mâna în gât.

CALDERON Din familia Eleudron, Crisobolo, Cristodulo. „Un îngâmfat și un fățarnic.” (A. Ross) „Calderon, cel lipsit de spirit.” (Mario Lexa) „Calderon de la Barca, ingeniosul.” (Balasare Berna)

CALIBAN „De la o vreme substanțele antibiotice nu-și mai fac efectul: microbii care circula astăzi sunt supraviețuitorii tratamentelor de un deceniu, specii selectate, cu calități și rezistențe biologice excepționale. În lupta pentru existență, cei slabi au pierit.

Și indivizii societății-

lor omenești s-au selecționat de-a lungul secolelor. Cei arțăgoși au căzut în războaie. Cei întreprinzători au plecat în vâltoarea furtunilor, au cucerit pământuri noi, dându-și sufletul sub constelații ciudate. Bătuți de vânturi, fiii lor s-au desensibilizat. Cei inteligenți și talentați și-au închinat viața și eforturile unor idealuri ucigătoare: pictori, scriitori, muzicieni, savanți s-au măcinat în singurătate, înconjurați de indiferență, indiferenți ei înșiși dacă moștenitorii lor direcți vor fi sau nu la înălțimea lor.

La vetre, pândiți de neajunsurile vieții, minnați de lipsuri și de boli de toate felurile, șicanați de legi nedrepte și de impozitele tuturor stăpânilor au rămas cei slabi și neputincioși, care, la rândul lor, au dat eroi neștiuți și s-au epuizat.

A supraviețuit o categorie de specimene cu epiderma tare și talpa grea. Acestea au rezistat măcelurilor, emigrărilor, bunăvoinței religioase, foametei, constrângerii, doctrinelor filozofice, apelurilor la generozitate, ciumei. Oameni groși, ei sunt fericiți pământului. S-au înmulțit și devin tot mai mulți, pe măsură ce repartiția mijloacelor în societatea modernă permite o înmulțire relativ mai sigură.

Va urma

Puncte
de vedere

Emil Stănescu

Hocus-Pocus este, mai nou, potrivit spuselor d-lui Alex Ștefănescu, supraeul domniei sale, instanța supremă ce-i ghidează în chip implacabil critica, făcută cu multă voieșie și râvnă spre a fi pe gustul mass-media românească în epoca consumistă pe care o traversăm.

Omniprezent pe sticlă sau în cotidiene, la radio sau în revistele literare, este cunoscut chiar și de agentul de circulație (ideal ridiculizat de Tudor Arghezi!) și, de ce nu, chiar și sub o egidă ipotetică a circuitului cazon... De ce tocmai a circuitului?! Pentru că lui A.Ș. îi place circuitul, pur și simplu, circuitul ieftin! Prin tot ce face, stârnește râsul (prin gafele repetate) și, în final, transformă literatura, și mai ales critica literară, într-un circ permanent! Este, cum s-ar spune, un criti-circular de serviciu al actualității! Și, fiindcă, spirit fin, de piață, preocupat de cantitate, iubește tot ce e

Să ne bucurăm împreună de... gafele critice ale lui Hocus-Pocus... (1)

mare (cărți de zeci de kilograme sau mii de articole publicate, ca autor!), îl interesează doar personajele de pe locurile frunțase în întrecerile de orice fel, el însuși închipuindu-se a fi unul dintre aceștia, iată-l atingând și acest pisc: este cel mai mare critic-circular în viață!

Tocmai de aceea omul și-a făcut un titlu de glorie din a-și închipui că poate, ba mai mult, că trebuie să-i ia de sus pe autori și astfel succesul îi va fi permanent asigurat... A uitat, neîntrecutul nostru maestru într-ale gafelor critice, ce le-a spus încă de multă vreme etern surprinzătorul poet Tudor Arghezi unora ca dânsul, într-un pamflet prea binecunoscut, că nu sunt decât din neam de chelneri, dintre cei care duc tava între doi, de la bucătar (autor n.n.) la client (cititor n.n.)!

Hocus-Pocus! spune dl. A.Ș., și astfel mulți autori și de duzină, dar făcând parte din anturajul lui H.P., sunt transformați instantaneu în mari poeți laureați (persoane cunoscute, monșeri...), jurnaliste pipotoase devin romaniere geniale, iar autori substanțiali sunt prefăcuți pe loc în stane de piatră: ratați, semidocti șamd.,

nu mai dăm nume, pentru că ele sunt scrise cu bandă neagră în ultima sa carte Cum te poți rata ca scriitor, Ed. Humanitas, 2009, un adevărat triumf al criticii (dar și al editurii!), triumf pe care l-a jinduit pentru Istoria... sa, dar, cum în acel caz nu prea l-a avut, acum s-a gândit că a dat lovitură (dacă n-a dat-o cumva, în bară).

Preocupat de soarta miilor de cititori ce abia așteaptă să fie luminați și îndrumați de părintele (tătucul!) lor spiritual, de acest guru al criticii locale, cu rădăcini bine ancorate în vechime (în epoca dominată de alți tătuci luminați...), jandarmul cititorilor, cum se autointitulează cu o nonșalanță inconștientă dl. A.Ș. nu-i suportă pe autori în general și mai ales pe aceia, fie ei poeți, prozatori sau dramaturgi, care nu se încadrează în tipicul lui, în patul lui Procust al scriitorului român croit în propriul mental în anii de tinerețe, de formare (sau deformare) când, potrivit propriilor mărturisiri ar fi citit foarte mult dar, parcă fără niciun folos. E însă tare mult de atunci... și ce fel de literatură era aceea, o știm cu toții.

Ce s-a petrecut cu dl. A.Ș. în tinerețe este mai

mult decât necesar a ști, pentru o bună înțelegere a traseului său intelectual / critic. Spunem asta pentru că am descoperit că totul, în cazul domniei sale, s-a întâmplat, pur și simplu ca sub vraja lui Iozefini: Hocus-Pocus!

Și iată că, dintr-un gazetar obscur pe la reviste, inițial tomitane și imediat după aceea dâmbovițene, odată cu năstrușnicul Hocus-Pocus pseudonim adoptat inconștient de ponoasele care-i vor fi subiacente, A.Ș. s-a ridicat brusc, dar nu din senin, și s-a făcut critic, pe urmă un critic important și în zilele noastre chiar (de n-o fi, totuși, prea mult...) o vedetă a criticii (pasionat de vedete, omul e bântuit de vedetisme)!

Dar, cum a fost oare cu puțință un astfel de fenomen nemaipomenit?! De la sine?! O, nu! Poate că, grație mâinii prietenesti a idolului său de pe vremuri, Nicolae Manolescu, de îndată ce acesta l-a pus să scrie critică literară?! Nici vorbă!, așa își spune A.Ș. și pare a o crede el însuși. Atunci, cum?! Ei bine, grație intervenției salvatoare a supraeului devotat, Hocus-Pocus, înființat ad-hoc în mentalul său (după cum mi-a

► declarat-o, repet, personal și radiofonic)!

Iată deci cum a devenit A.Ș. un mare și bucuros culegător de roade literare românești... Uneori le-a cules prea devreme și erau ne-coapte iar altădată prea târziu și erau stafidite, însă niciodată la timpul lor, dar asta-i altă poveste (împănată, evident cu proverbialele-i gafe critice...). Important este că omul a avut și are parte în viață, doar de bucurii. Se bucură când te-ai gândi și când nu te-ai gândi... De pildă, după ce emite sentința: Cultura română n-are viitor! (a.s.v. interviul din Ziua literară, nr. 69, din septembrie, 2003), vine și ne îndeamnă, cu zâmbetul pe buze, Hai să ne bucurăm împreună de roadele literaturii române! Într-un articol pe care îl va regreta la nemurire, credem noi... Ne mai aruncă-n față și că Va dispărea și limba română și iarăși, Hai să ne bucurăm... Și, când credeam că visul urât a luat sfârșit, A. Ș. ne mai trânteste una, Literatura română[...] nu face față competiției! așa că, hai să sărim în sus, cu gura până la urechi și, Hai să ne bucurăm... de parcă n-am mai fi sub zodiile grele ale literaturii, ci sub cupola Operetei, într-un spectacol cu My fair Lady.

Executant supus și sânguincios al tuturor comandamentelor impuse de timpuri și ideologii astăzi depășite, deși nu și-a dorit de la înce-

put să ajungă critic literar, A.Ș. a citit zdravăn la începuturi (așa cum nu mai citește astăzi, când doar se preface, având alte obligații sociale, așa că, doar frunzărește... și dă cu tifla!), s-a îmbătat de frumusețile literare ale autorilor de top din acea epocă glorioasă a adolescenței sale, formându-și astfel standarde definitiv fixate în propriu-i mental, modele absolute cu care, din păcate, omul (deh, e și el om, ca toți oamenii, supus greșelii) mai operează și astăzi. Ori, astăzi nu mai e ce-a fost ieri, suntem la câteva zeci de ani, Doamne, iartă-mă, de epoca aceea!

Din păcate, cu tot regretul spunem, pentru domnia sa și pentru întreaga literatură românească de la începuturi până în prezent, dl. A.Ș. a renunțat atunci, în tinerețea greu încercată, la visele sale, la ambițiile literare ingenuie, la poezia pe care a publicat-o sub pseudonim feminin, considerând că această stare firească, latentă și, probabil, consubstanțială firii sale, este o preocupare mai curând mimetică, fără profunzime (de altfel a publica sub pseudonim nici nu încadra cu comandamentele vremii) dar, vai nouă, bietul tânăr nu și-a dat seama că astfel producea în forul său interior un dezechilibru profund, o tragedie care-l va costa enorm mai târziu! Când anume, mai târziu? Ei bine, pe tot parcursul vieții sale și, implicit, chiar acum! Și

ce fel de tragedie a fost să fie? Prăbușirea sinei, deriva personalității, derivă ce se vede (culmea!) și în afară, ba chiar sare în ochi de la o poștă. Sigur, el nu-și va recunoaște niciodată carențele (cităm chiar din domnia sa, din interviul mai sus amintit...). Se va minți permanent, va încerca să se inducă în eroare la nemurire, dar procesul descompunerii mitului Hocus-Pocus - alias Alex Șt. va fi eclatant!

Suntem și vom fi cu toții (o spunem cu regret, fiindcă acest lucru nu face decât să ne doară, pentru că am pierdut încă un potențial critic) martorii acestei năruiri galopante a unei așa-zise autorități literare ce a apărut, gonflată absurd, într-un context social-istoric prielnic, dar vinovat și sigur, acest lucru nu ne bucură, ne întristează, dar nu putem, n-avem cum să-i alinăm suferințele pentru că ele nu vin din afară, ci din forul său interior.

Așa cum plantele sufo-cate de o lespede se târăsc alungite și livide către lumină, pe dedesubt, tot astfel, poezia sugrumată a d-lui A.Ș. chiar și de sub voalul unui pseudonim feminin va ieși la lumină și va lua locul individului arogant, tipului macho, criticului agresiv care nu a făcut altceva decât să deruteze, în chip invidios, să întârzie, dar n-a putut să schimbe destinul poeziei românești, cât va fi fost el să fie. Iar, dacă nu o va face, cu atât mai rău pentru sine dar și pentru noi, cei care vom asista cu

durere sinceră la suferințele unui om (totuși un posibil om), de lângă noi.

Pe ce ne bazăm?! Pe studii recente care ne spun că A.Ș. a renunțat fără remușcări la pâlpâirea de orgoliu a acelei altr-ego a personalității sale, acea sărmană poetesă, înăbușind în fașă adevărata sa șansă de a-și asigura evoluția și maturizarea psihică a eului (format din trei instanțe, așa cum i-am mai spus-o, direct și personal și cred că a reținut).

Din această schemă, treptat și în chip iremediabil, măscăriciul Hocus-Pocus dornic de succes, de recunoaștere și remunerare maximă a luat locul poetului (poetesei în cazul său) în forul său interior și astfel, după marile succese așa-zis critice din anii plini ai activității critice, ani în care, alături de echipa de la R.L. condusă de Nicolae Manolescu și secundat de acel atât de lipsit de înzestrare, Gabriel Dimiseanu pășeau avântat spre marile culmi ale revizuirii (cu numele!) literaturii române de până în 1989, spunându-și în barbă și auzindu-se mai mult pe sine: Ce tare tropăim!, aidoma șoricelului din cunoscutul banc în care, de această dată și în pofida aparențelor, domnia sa era doar șoricelul, nu elefantul, iar în locul unui triumf, vom avea prilejul să asistăm, la un iremediabil dezastre. Ultima carte a acestei veșnice speranțe a criticii vechi, este o dovadă irefutabilă.

Va urma

Politețea

„Politețea este pentru spirit ceea ce grația este pentru trup”. Voltaire

Vavila Popovici

În aceste zile frumoase ale lunii septembrie, când vara și-a făcut ultimele bagaje și a plecat tot „în călduri” fiind, iar nori nervoși vizitează cerul după atâtea zile secetoase, iată că evenimentele politice se succed, lumea se agită. Lupta politică devenită acerbă în ultimele luni ale acestei veri fierbinți, a agitat spiritele și în Parlamentul European întrunit zilele acestea. Jurnaliștii au catalogat atmosfera în diferite moduri, precum: „USL a exportat bălăcăreala în Parlamentul European – Politica”, „Gâlceava de Dâmbovița la Strasbourg” etc. Mândria exagerată, lipsa de politețe, și-au arătat fețele în luările de cuvânt ale unor politicieni. După tot bâlciul referendumului, minciunile și fariseismul multora, ar fi fost cazul să se fi schimbat comportamentul într-unul de atenție cuvenită, analiză, dialog cuviincios, înțelegere a situației și a se auzi, poate, eventuale scuze, pentru greșelile pe care unii le-au făcut. Sau așa cum se pomeniște în jargon stradal – definit ca „drog cu trimitere în realitatea paralelă” –, să fi avut „ciocul mai mic!” Dar, dimpotrivă, s-au auzit învinuiri, ofense,

buricări, din partea unor persoane care înțeleg libertatea în felul lor, călcând în picioare părerile opuse dar și sfaturile celor care s-au integrat în conducerea destinului unei Europe unite, pentru care am optat și noi. Poate ar fi fost cazul ca năravul recent, cel al dezbinării, să nu-l fi dus acolo, departe de țară, să fi spălat rufele întâi în familie. Poate mai multă politețe nu ne-ar fi stricat? Vorba lui Nicolae Steinhardt: „Dacă nu putem să fim buni, să încercăm măcar să fim politicoși.”

Politețea este o atitudine, o disciplină a vieții care se învață. Un om politic este un om demn. Politețea nu este fandoseală, ipocrizie, cum afirmă unii, ci este o datorie; datoria omului de a-și șlefui caracterul, de a adopta un comportament civilizat dictat de conștiință, care înclină balanța spre dreptate. Un om nepolitic este un om murdărit, se manifestă grosolan, uneori chiar agresiv, în vorbe sau gesturi. Politețea trebuie să redevină un imperativ al societății moderne, pentru ca regulile de conviețuire socială, principiile și normele de muncă și comportare într-o societate liberă, să poată fi respectate. Un om politic este un altruist; el sacrifică uneori câte ceva de la sine, în favoarea aproapelui său.

Corectitudinea este un element necesar politeții, dar este în primul rând o manifestare de

respect față de celălalt. Omul care a învățat politețea devine sincer, calm, senin, luminos, deschis, atent, dar totodată încrezător în forțele proprii și în buna-credință a celorlalți.

Politețea se impune omului civilizat, prin înțelegerea necesității de a găsi un limbaj comun cu alți oameni. Ea implică controlul instinctului barbar care sălășluiește în fiecare dintre noi. Octavian Paler mărturisea sincer: „Căutam să ascund noaptea din mine (bănuiesc că toți introvertiții au o noapte interioară, prin care bâjbâie și pe care o ascund de alții, deoarece nici ei nu știu ce ascunde ea)...” Dar ce ne facem cu extrovertiții care nu au probleme în a-și ascunde ceva? Autodisciplinarea se poate transforma, cu timpul, în a doua natură a omului; deprinderea devine reflex, reacțiile devin automatisme binefăcătoare.

În această idee, filozofii greci propovăduiau prețuirea esențialului din interiorul nostru, nu înșelătoarea aparență, ci stăpânirea de sine ce duce la adevărata forță și fericire; conducerea vieții potrivit bunului simț și rațiunii, nu atitudinea ambiguă dictată de instinct. „La orice ademenire exterioară răspunde cu o virtute interioară”, sfătuia Epictet. Omul trebuie să-și fixeze un model de conduită, adică o regulă și un comportament ideal, cărora să se conformeze atât în singurătatea lui, cât și între

oameni. Este necesar să căutăm în jurul nostru atmosfera de înțelegere, de civilitate, de solidaritate cu cei corecți. Dar, față de cei care manifestă rea voință cu privire la politețe, fermitatea este justificată și chiar necesară.

Un om politic este un om stăpân pe purtarea și pe reacțiile sale, sigur de el, mișcându-se liber, dezinvolt. Necunoașterea regulilor de politețe se poate manifesta și prin nesiguranță, bâjbâială, lipsă de fermitate sau dimpotrivă – excesul ei. Să ne gândim la ieșirile neașteptate ale oamenilor timizi, la replicile ironice ale unora; nu sunt ele motivate de lipsa factorului educațional, cel al politeții?

Politețea trebuie aplicată în toate locurile și momentele vieții noastre, pe cât posibil, ea ținând seamă și de cunoscutul proverb: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.”

Trist este când privim și pe ecranele televizorilor oameni care ne dau lecții nu de politețe, ci de lipsa ei, de neobrăzare, oameni care, așa cum spunea tot Octavian Paler, se manifestă

► instinctual, îndemnând la călcarea în picioare a politetii, adică la nerespectarea regulilor de conviețuire avute până acum de poporul nostru. Cu în-gusta lor minte, dar cu insistență, vor să schimbe în rău principiile care au condus societatea românească, prețuită cândva nu numai pentru însușirile sufletești cu care oamenii din această țară vin pe lume, ci și după nivelul spiritualității la care poporul nostru a izbutit să se ridice de-a lungul veacurilor. Constantin Noica, în mod șagalic spunea: „Eram și noi, ca animalele, ființe sigure pe noi și pe instinctele noastre, și-a venit să ne zăpăcească spiritul, cu problemele lui, cu isprăvile lui.”

Se știe bine că din fire românul este în primul rând credincios și cuviincios, are o fire blândă, este darnic, răbdător și încrezător în soarta lui și a țării în care s-a născut. Credința profundă a poporului nostru în menirea sa istorică trebuie să reînvie din acele însușiri sufletești, cu care a fost dăruit de la natură. Ce i-a însuflețit pe acei oameni trăitori cândva, să îndure oboseala, jertfele, lipsurile și suferințele, de care pomenea și Mihai Eminescu? Credința ce o aveau în eternitatea țării! Și credința nu i-a înșelat, căci ceea ce era veșnic în țara noastră, „viață și astăzi și va via și în viitor”; lucrurile bune trebuie să se întâmple, iar oamenii să se bucure de ele.

Trebuie găsite mijloacele prin care se poate realiza pacea internă. Vor fi preferate legile care să decurgă din idealuri frumoase. Găsirea de idealuri cât mai frumoase trebuie să fie ocupația cea mai nobilă hărăzită omului pe pământ; „Ea constituie prestigiul parlamentarismului”, după cum se exprima un filozof român. Acolo, în parlament, trebuie să-și găsească locul oamenii care respectă idealurile poporului și care au credință în Dumnezeu, oameni curajoși, cu judecată dreaptă, căci orice judecată greșită ne poate

compromite. Și mai este ceva foarte important și anume, să se înțeleagă cine din exterior ne vrea binele și cine dorește a ne pune piedici în atingerea acestui bine.

Să nu ne iluzionăm cu calități exagerate, dar să fim încrezători în cele pe care le avem. Nu este bine nici să ne decepționăm – se aud destule glasuri în prezent -, deși aceste momente nu pot lipsi cu desăvârșire din viața noastră. La ora actuală, oamenii obișnuiți sunt decepționați de conducători și conducătorii de oameni pe care-i conduc. Decepția a depășit pragul și a trecut în mizerabilul spațiu al urii. Se urăsc oamenii, clanurile, pentru interesele lor meschine, materiale. Sunt destui oameni „fără Dumnezeu” cum se spune la noi, cei trăiți în comunism și tinerii născuți și educați în mod ateist.

Avem nevoie de o spiritualitate care să scoată la lumină virtuțile adevărate ale sufletului românesc, să nu le îngroape printr-o veșnică blamare. Spiritualitatea este cea care poate pune în valoare sufletul nostru, cunoscutele sale calități. Hegel într-o lucrare a sa atenționa: „...orice spiritualitate, orice conținut al conștiinței, este produs și obiect al gândirii; religia și moralitatea, în primul rând trebuie să fie date omului și pe calea sentimentului – și ele sunt în realitate așa.”

Unul dintre filozofii noștri, vorbind despre începutul secolului XX, spunea: „Vremea maimuțărelilor a trecut, fiecare popor rămâne să-și realizeze prin însușirile sale proprii, menirea pe care i-a dat-o Dumnezeu.” Iată că această „vreme a maimuțărelilor” a reapărut și asistăm la un joc periculos pe scena vieții noastre politice. Snobismul, lipsa de politețe și ignoranța se manifestă în toate domeniile, la toate nivelele, exemplul cel mai sugestiv fiind gusturile și alegerile deviate de la bunul simț.

Credința trebuie să înflorească în sufletele generației noi. Oamenii care ne conduc trebuie să fie și

ei conduși de Dumnezeu, adică, atunci când iau o hotărâre, ea să fie pe placul celui de Sus și al poporului pe care îl conduc. Un comportament moral ar face ca sufletul să se elibereze de angoase, ajungând la liniște, înțelegere, la un singur scop nobil pentru țară, iar „războaiele” dintre indivizi s-ar potoli. Avem nevoie de coeziune socială bazată pe respect, politețe, pe spiritualitatea care, repet, definește fondul nostru sufletelesc comun. Iată ce am putea exporta și nu comportamentul opus, al celor puțini, dar care, din nefericire, astăzi ne conduc destinele. Dezbinarea continuă nu poate aduce decât răul, degradarea.

Europa ne cerea și ne cere în continuare să fim ceea ce suntem: „pe rădăcinile noastre proprii; cu destinul nostru propriu”, dar să respectăm angajamentele făcute, pentru a se putea auzi în final o frumoasă „simfonie”. Armonia pornește de la cetățenii fiecărei țări. Nu este ușor a construi o clădire după un proiect nou! Rădăcinile nu ni se vor putea smulge niciodată, fiindcă ele sunt prea bine înfipite în pământul țării! Suntem la noi acasă! Un scriitor scria într-un articol de revistă: „...Rădăcina actualiei porniri anti-occidentale se găsește în mlaștina național-comunismului...” Da, comunismul s-a năruit, dar moștenirea sa a rămas! Mai sunt, de ce să nu recunoaștem, cei în a căror minte sclerozată, mai fâlfâie lozinca: „Lumina ne vine de la răsărit!” Unde ne este gândirea clară, unde ne sunt aparatele de măsură?

Starea de sărăcie nu ne dă dreptul la degradarea comportamentului, a moralei. Pe morală și pe credință trebuie să se sprijine gândirea, gesturile și acțiunile noastre; adevărurile morale de origine divină fiind, rămân eterne, imuabile.

Și să nu uităm nici proverbul românesc: „Politețea este cheia de aur care deschide toate ușile!”

Poeme de Florea Turiac

rușinea de propria umbră

la sate oamenii se trezesc
din orgoliu
cu mult înainte de ivirea zorilor melancolici
la primul cântat al cocoșilor inteligenți
care bat din aripile împodobite cu pene de trandafiri
gata să-i pornească la drum cu gălăgia lor frenetică
pe ogoarele bătătorite de tălpile goale
încă din copilăria blândă

ocupându-se cu domesticirea mecanicii puterii
ei cred în lauda câmpiilor lungi
plânse din plin cu roade bogate
așezate-n hambarele intrării din zona fertilă
căci lor le este rușine de propria umbră
când stă nemișcată sub soarele lumii

mereu
acest spectacol se dă pe datorie
și este admirabil când este știut pe dinafară

În acest timp

în acest timp
mânjit cu noroiul democrației
și umflat la foalele modernismului spațios
pentru modificarea genetică a naturii
doar noi
oamenii simpli și nedumeriți
suntem gladiatorii care încă luptăm
să învingem tigrii
care stăpânesc gunoiul din imperiul lăcomiei
înfipte adânc în coasta de lut a sărăciei

europa înghite și ultima sămânță de speranță
adunată cu greu din câmpul nădușelii ucise
de vraja unor vorbe ajustate cu fiere
care ne vor animale puse la jugul disperării
să traversăm oceanul sângelui
bătătorit de scârțâitul îngenungherii totale

amin

căci aici toată libertatea poate pieri pe limba ei
atunci când este cusută cu sacrificiul pielii
jupuită de pe talpa boschetarului
care rățăcește la braț cu inutilitatea
prin mocirla nopților albe

orchestre inventate

adevărul stă în existența
utilității melancoliei ca artă
înflorind gândurile în fericire comestibilă
mai ales atunci când nu se ignoră mișcările
din încăpățânarea stelelor
care trag căruțele încărcate cu lumină
pe autostrăzile cerești
până în dreptul grădinilor verzi
din ochii îndrăgostiților de imagini
când se întâlnesc pe furiș în parcurile primăverii
și ca niște îngeri frumoși sărbătoresc alături
de copii adoptați cu sila
urmărindu-i pas cu pas
să nu facă risipă de atitudini
să nu calce alături de drum
să pască doar iarba pe care o cunosc
și să nu creadă că tot ce zboară se mănâncă
dar să se îndoape consumând cu inteligență emoțiile
produse de mașinăria trăirii inventată de pădurile
care pun la bătaie o droaie de muzici intelectuale

până la urmă
ceasul amintirilor
deșteaptă mirarea din veselia obișnuinței

extaz disciplinat

ca un năzdrăvan
bat cu degetul
în obrazul timpului
rugându-l
să lase sângele să poarte lumina
prin toate mărgăritarele celulelor
care stau la baza copilăriei în expansiune
mereu călătorind cu încăpățânarea păianjenului
pe pânza lipicioasă a cuvintelor
necesare sacrificării
în sărbătorile clandestine ale efectului

cristalul bunătății este un sentiment de depunere
precisă
să poți contempla mașinării prielnice
care-ți solicită toate părțile convenabile
să îți descoperi propria imagine optimistă
privindu-te-n oglinda extazului disciplinat
în toate amănuntele inteligenței

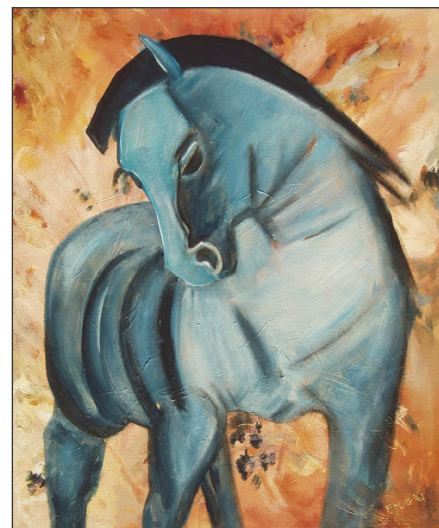
realitatea nu are mai nimic comun cu naivitatea
în afară de faptul petrecut

Caii... pictorilor

Dorel Schor

luptă, apare ca un personaj principal. E nelipsit din tablourile consacrate eroilor victorioși, dar e frecvent și în scenele rurale sau de întreceri pe hipodrom. Expresioniștii germani au văzut calul în culori nefirești, nenaturale. Până și Paul Gauguin și-a intitulat unul din tablouri „Calul alb”, dar i-a dat în final o nuanță verzuie, ceea ce

Pegasus, calul senator al împăratului Caligula, calul lui Făt-Frumos din basmele românești, caii lui Jonathan Swift în aventurile lui Gulliver, Rosinanta lui Don Quijote din opera lui Cervantes și atâția alții sunt tot atâtea ipostaze în care imaginația oamenilor a fost stimulată de acest animal fabulos.

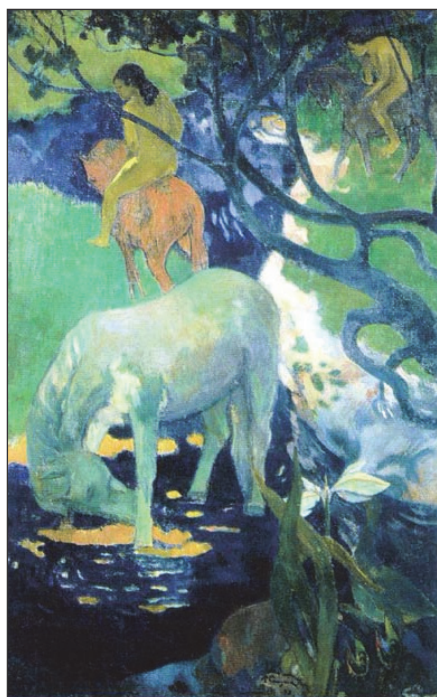

Calul a fost din totdeauna unul din animalele preferate ale pictorilor. Poate pentru că e grațios, inteligent, poate din cauza că a însoțit omul în toate activitățile sale pașnice sau nu... În scenele de

l-a făcut pe cel care comandase lucrarea să o refuze...

Franz Marc a pictat un cal albăstru, plasându-l într-un peisaj galben roșu, ceea ce conferă profunzime imaginii. De Chirico a pictat niște armăsari semeți, pe care i-a botezat antici, conferindu-le prestanță metafizică și mister.

La Nahum Gutman calul apare adesea încălecat de om sau înhamat la o trăsură. De fiecare dată, animalul e tratat cu respect și se scoate în evidența noblețea sa, într-un timp când nu bolidul mecanic ocupa primul loc. La cursele de cai, pe hipodrom sau în zilele de sărbătoare, vedem calul din nou ca prieten și tovarăș al omului, făcând parcă corp comun în încercarea de a ocupa un loc fruntaș în întrecere. Ștefan Luchian are frumoase tablouri cu călăreți, cu nimic mai prejos decât numeroasele scene ale lui Degas consacrate echitației.

Melania Cuc

Așa cum ne lasă să înțelegem încă din titlul volumului, Menuț Maximinian vine cu primul său volum de poezie parcă anume pentru a marca frumosul acolo, în haosul cotidianului, a puncta locurile și valorile morale care ne mai țin pe verticala spiritului.

După un periplu publicistic de invidiat pentru vârsta sa biologică, tânărul scriitor ne demonstrează că este capabil de valențe noi, lirice, și care dau profunzime unor imagini și stări care, cred eu că îl singularizează în peisajul literar al momentului. Metafora sa este proaspătă, neprelucrată după

tehnici mimetice.

Fără să apeleze la sin-tagme deja la modă, autorul volumului Noduri în haos face act de curaj de creație autentică (și) prin aplecarea sa creatoare către graiul folosit încă în zona sa natală. Firul, deși modernist, al versului este cuprins în lucrătura meșteșugită a cuvintelor simple și nu o dată, chiar arhaice. De o forță intrinsecă sunt și versurile care au tangență cu o lume reală în descompunere, dar aici nu este vorba de cernoziomul greoi și palpabil prin care trec în neființă locuri și oameni. La Maximinian toul este un abur inefabil, spirit, iluzie a unui spațiu pe care îl poartă cu sine într-o veșnicie. Prin valoarea literară clară, poetul ridică la rang de rugăciune uneori, alteori, coboară

vocea la tihna cântecului de leagăn... Cu uneltele sale lingvistice, și nu doar, face translația între haosul metropolitan și nebunia tehnologizării, și tihna din visul pastoral al fostului-copil de la munte. Nimic mai benefic pentru poetul care se caută pe sine, nimic mai potrivit pentru prima sa carte de poezie, este acest discurs liric pe înțelesul inimii și minții. Autorul nu mai scrie demult pentru album, pentru sine.

Fără frondă, fără să epateze în paginile cărții, Menuț Maximinian reușește să recreeze o lume aproape ideală pentru un om pragmatic, de pressă, cum este dânsul. A învățat să-și folosească amintirile, dar și prezentul, prefirându-le ca pe florile de câmp între paginile unui abecedar ce

nu se va demoda niciodată.

Mesajul de dragoste de țară și cel cu accente ce tin de travaliul unui intelectual care se respectă, poemele deși în vers alb, adună în ele eșantioane ale unui mediu rural evident, mesaje răspicate ca o binețe, și care, toate la un loc constituie „nodurile”, gordiene, așa zice eu, și pe care scriitorul Menuț Maximinian a avut harul și curajul să le „taie”, oferindu-ne, prin frumosul curaj, un splendid volum de poezie.

Felicitări și îți mulțumim, Menuț Maximinian, pentru darul tau de duminică dimineață!

Privind un melc în ziua dinaintea plecării din România

Claudia Serea

Ce mai e de spus?

Măine plecăm
și toate acestea din jur
vor rămâne.

Privim un melc
călătorind în sus, sus
pe creanga de măsline salbatic
ce se mișcă în vânt.

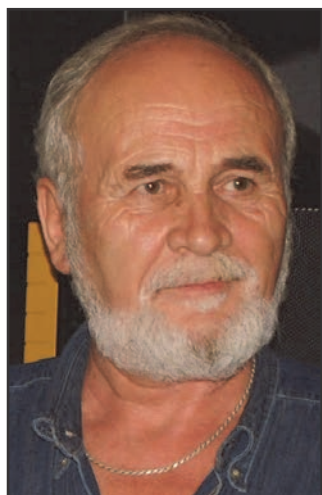

Vântul învață copacii
să vorbească
limba străină a râurilor.

Sh-sh-sh - ascultă
zgomotul solzilor de argint
în timp ce melcul
își continuă călătoria
spre pliscul unei păsări mari.

Nu spune nimic.

Lasă furnicile să care soarele
și să-l ascundă în mușuroiul lor
puțin câte puțin.

**Iubirea ca stare
de urgență,
Ana Calina Garaș,
LIBERI SĂ IUBIM,
Editura RAO, 2012**

„Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși”. Grea poruncă dată nouă ăștora, vremelnici călători între un răsărit și un apus, între păcat și mântuire. Un Dumnezeu iubind cu măsură și adeseori pedepsind cu asupra ei, stă la pândă în fiecare bulz de lut însuflețit, așezând în canoane prea din cale de afară de strâmte, simțuri și omenesci bucurii, căutând să-și înțeleagă propria-i creație ce nu-i mai seamănă nici în chip, nici în manifestare. Ori poate-i doar o iluzie, iar El cine știe încotro se uita pe când oamenii chiar începuseră să-i semene cu adevărat.

Romanul Anei Calina Garaș „LIBERI SĂ IUBIM”, apărut la Editura RAO în 2012, este o pledoarie în favoarea libertății absolute a simțurilor, a manifestărilor intime, singura cale într-o obținere stărilor de fericire supremă. Un text extraordinar în care nu

Consemnări prietenești

de Mihai Antonescu

am găsit nici măcar o singură urmă de bocanc, cuvintele umblând mai mult desculțe și fără să lase semn, aproape ca un pendul mângâind marginile sunetului cu sfera-i aurie. E atâta liniște, atâta blândețe curgând între malurile verzi ale textului, că pare imposibil de imaginat evadarea înspre vulg, înspre desuet. Un poem în proză aș numi romanul Anei Calina Garaș, pe principiul vechilor upanișade construit, adică poveste născându-se dintr-o altă poveste, ca un evantai ce lasă suficient loc de respir în preajma unui sacru foc, anume rostuit între spirit și carne. Între libertatea celui alungat din Edenul nemorții, în raiul de trăit iubirea cu toată suferința ei, pe durata timpului limită. Ori poate că în iubire, în deseuarea și desfrâierea simțurilor, alte legi guvernează starea și timpul, legi ce până și lui Dumnezeu îi scapă.

Ana Calina Garaș stăpânește până la absolut măiestria așezării părții în contextul întregului, iar construcția în totalitatea ei pare să fie una a orizontalului mai degrabă decât a verticalului. La o adică, personajele se pot numi oricum, rolul sau rostul

în contextul social poate fi oricare, importantă e atitudinea față de stare sau (și) sentiment, de trăire a lui „doi” în „unu” până la contopirea cu universul. Cu Dumnezeu? Cu gândul Lui nemărurisit pe când tocmai ne însuflețea?

Transpar în roman stări și atitudini dintre cele mai surprinzătoare, așteptări pendulând între umedul sărutului și crudul inevitabilei realități sociale, dar peste care autoarea migălește punți de o rară frumusețe și autentic românesc. Bun psiholog și atent observator al părții lipsă din „celălalt”, Ana Calina Garaș se reîntregește pe sine, redându-i universului aspectul original și original, atât ca om, cât și ca scriitoare. Eu credeam că, „cusurul face savoarea lucrului perfect”, așa ca în „cubul” lui Nichita Stănescu. Citind romanul „LIBERI SĂ IUBIM” al Anei Calina Garaș mă văd nevoit să accept că și lucrul perfect poate avea savoarea lui. Un roman de tot aparte, cu siguranță unul dintre cele mai frumoase și mai bine scrise al ultimilor douăzeci de ani în literatura română ori chiar în cea universală. Și îmi asum răspunderea celor

ce spun. Citindu-l într-o singură zi, mă voi întoarce oricând cu bucurie la el, între o rugăciune de duminică și un amor fără regrete.

Ave, romanului românesc contemporan! Ave, celor ce dau măreție întoarcerii la sinele profund și binecuvântează cititorul cu asemenea bucurii! Ave, Ana Calina Garaș!

**Sufletul: O lavră
cu ușile deschise,
Constantin
Pădureanu,
GRECIA – PĂMÂNT
SFÂNT ȘI
APOSTOLIC, Editura
Scrișul Românesc,
2011**

O invidie strict prietenească mă încearcă după ce am gătat și ultima pagină din cartea lui Constantin Pădureanu „GRECIA – PĂMÂNT SFÂNT ȘI APOSTOLIC”, carte apărută în Editura Scrișul Românesc în anul 2011 cu o prefață de Paul Aretzu și o postfață de Florin Caragiu. Sfinți, oameni și icoane. Zidiri din credință, întru credință, rămânere și perpetuu. Autorul ajunge la toate nicidecum cu pasul, după cum vedem, ci cu sufletul mai întâi, după cum simțim. Cu măreață înfricoșare și adâncă înțelegere, fiecare pagină e o șoaptă ce ne îndeamnă atenția și rămânerea în preajma uimirii. Astfel Olimpul nostru de credință ortodoxă care este Muntele Athos își prefiră lumina și

► minunile în foșnet de Mediterană sau Egee, cum s-ar uni rugăciunea cu lacrima ori arsul buzelor cu argintul icoanei, făcându-se una.

La Constantin Pădureanu totul e concizie, nimic întru deșartă risipire. Mai e destulă evlavie și bunul simț al olteanului din Rudarii Olteniei. Un pic din Sorescu, cel din „upanișadele” Liliecilor, și un vag parfum de veche limbă ro-

mânească amirosind a dor și-a busuioc strecurat prin unda Jiului. Un ghid al iubirii din toate văzutele sau nevăzutele, căutându-l pe cititor. „Un exercițiu spiritual al pelerinajului”, cum spune Paul Aretzu, din preaplinul căruia autorul binevoiește să împartă cu lumea, aflând-o el mai sărmană cu punga și neînstare să-i calce pe urme. Căci întru îmbogățirea „altfel” a lumii scrie Constantin Pă-

dureanu, cel purtător de bunăvestirte prin excelența carte.

Sufletul lui e o lavră cu toate ușile deschise, zidindu-se pe cuvinte și răspântii de viață, evangheliar și toiag întru apostolatul iubirii de oameni și Dumnezeu. Mănăstiri, sfinți, călugări, voievozi. Spiritul românesc dintotdeauna, rouă pe chipul soarelui și-al pietrelor atonite vorbind oricui vrea să asculte despre noi și nemoarte. Mai ales asta se desprinde cu asupra de măsură din cartea lui Constantin Pădureanu. Idei, îndemnuri, mesaj. Totul într-un stil curat, la îndemână, pilduitor pentru un prozator de excelență factură.

Ce aş mai putea adăuga acum, după ce închizând catea și redescoperindu-l pe autor privindu-mă un pic îngândurat de pe coperta a IV-a, tot într-o rugăciune s-ar strânge! Poate, sărut dreapta părinte Daniel din Rudarii Olteniei, iar ție prietene Constantin Pădureanu gândul cu care mă privești întru bucuria amândurora. Ave!

Emerich Vamos

Într-o atmosferă destinsă și înconjurat de prieteni pe care nu i-a mai văzut de zeci de ani, Viorel Baetu, cunoscut în lumea cărților ca Michael Cuțui-Baetu a prezentat publicului timișorean două dintre creațiile sale: „Trei Doamne!...și totuși Trei... în Himalaia, pe Kala Pat-tar” și „Ortopezii, lansând apoi în premieră noul său volum, „Crime scurte.... Crime lungi”.

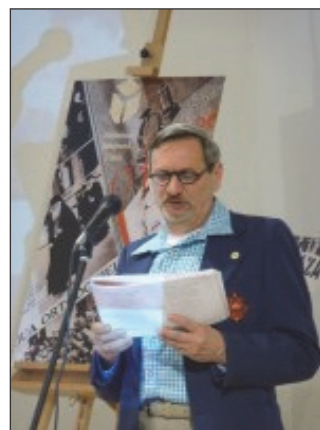
Viorel Baetu s-a născut în 1948 la Timișoara, a absolvit Institutul Politehnic Timișoara și s-a mutat cu familia în Germania în august 1989. Autorul este vicepreșe-

Scriitură bună, prieteni vechi și amintiri

dintele asociației culturale „ARS LONGA” din Nürnberg, face parte din comitetul LARG (Liga asociațiilor Româno-Germane), este membru al Ligii Scriitorilor din România, membru al „Deutschen Journalisten Verband Bayern” (Asociația jurnaliștilor germani din Bavaria) al AMJRP (Asociația Mass-Media a jurnaliștilor de

limbă română de pretutindeni cu sediul la Montreal – Canada și colaborează cu peste 40 de ziare și reviste din toată lumea.

A revenit în orașul său natal, la invitația Bibliotecii Județene Timiș pentru a-și împărtăși cărțile cu publicul timișorean. Scriitorul și cărțile sale au fost prezentate în deschidere

de directorul B.J.T. scriitorul Tudor Crețu.

Au fost momente emotionante, de literatură bună, în ambientul unei expoziții de pictură, totul desfășurat în sălile atât de sugestiv numite „CafeText” de la Bastion.

Bun venit acasă în frumosul oraș de pe malul Begheiului!

Victor Sterom

Florea Turiac
Lacrimile neodihnei
Ed. Bibliotheca,
Târgoviște, 2011

A nemuri o clipă cu gânduri sublime, cum zice Baudelaire, este valabil și pentru Florea Turiac, mai ales în aceste poeme invocate ori luate drept „chezaș” al misterului existențial în care corporalitatea ideatică a realului exprimă credință și putința cuprinderii siajului unui orizont stilistic propriu.

Lucian Blaga spunea că: „Simțul realității ni s-a dat pentru a ne orienta, dar și pentru a face posibilă limitarea noastră în fața neverosimilului realității.” Cred că poetul târgoviștean Florea Turiac a înțeles perfect vorbele filozofului Blaga, din moment ce metaforele, simbolurile, sugestiile reflexive, comparațiile verosimile fac parte din structura expresivă a poetului Turiac, pe fondul unor stări de meditație și de atitudine în fața fenomenelor ce se decantează subtil ori în subsidiar dar sigur până la acea stare inefabilă,

BREVIARE

de Victor Sterom

axiomatică și sublimă pe care o numesc aici stare ontică și cognitivă. În fine, simbolismul folosit în poemele marca Florea Turiac este abundent, pătrunzător, pe când plăcerea discursului poetic atinge parametrii voluptății.

„călător de ocazie/ prin seninul împrăștiat peste zborul păsărilor/ dai drumul din sacul purtat peste umărul drept/imaginilor care construiesc anotimpuri utile/pentru libertatea zâmbetelor copiilor universali/cu lacrimile neodihnei/miști din loc entuziasmul realității/înțepenit în fibrele nimicului/încât/ cu ușurința mierii/te scurgi o dulce alinare/ și-ți poți înfinge cu precizie picioarele/în pământul siguranței naționale.” (Călător de ocazie)

Dumitran Frunză
Descântec pe un
mușuroi de furnici
Ed. Nouă,
București, 2010

Din noianul de momente memorabile se desprind întâmplările credibile și verosimile de viață, dragoste și moarte ale unor personaje, fie reale, fie imaginare. Fraza epică e plină de înțelesuri subsidiare și sugestive. Chiar dacă ne găsim în vecinătatea

anilor 1940, fragmentul erotic destul de revelator, pare desprins din prozele erotice engleze întâmplare la mijlocul secolului XIX.

Prozatorul Dumitran Frunză (născut la 8 octombrie 1929) este interesat în acest „Descântec pe un mușuroi de furnici” în construcția situațiilor și a descrierii personajelor pe care le urmărește vădit cu încredințitorul, dând la iveală detalii semnificative.

Oprirea mai largă a privirii asupra vreunui amănunt, este doar un pretext întru înțelegerea biografică ori semnificativă a unei stări de conflict ce descrie câteva personaje caligrafiate comportamental. Astfel, putem rezuma că talentul prozatorului și prietenului Dumitran Frunză e vizibil în acest masiv roman (350 p.) a cărui construcție se bazează pe o materie biografică și pe memorie afectivă cu foarte multe, ba uneori excesiv de multe evenimente, dar cu orgolioase tendințe de analiză a stărilor sufletești extrem de complicate.

Gabriel-Vincentiu
Mălăescu,
Templul nevăzut,
Ed. Amanda Edit,
București, 2012

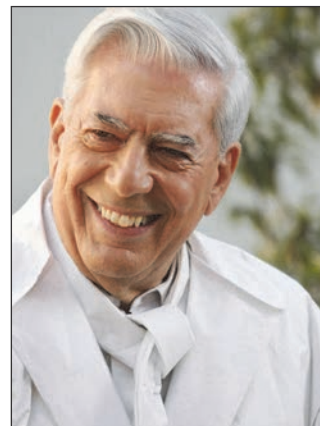
Gabriel-Vincentiu

Mălăescu este un creator de poezie adevărată, modernă, construită din conciziuni expresive, unde gesturi fulgurante, gânduri succinte, cuvinte materializate în simbol și metaforă, vibrează sentimental și cultural în același timp. Așadar, ne găsim în fața unei cărți de poeme cu o încordare acerbă a versului, totdeauna plin de o densitate lirică aparte și implicit sublimată ideatic. Poetul Mălăescu găsește forța interioară de a-și regândi patetismul original în termenii unei poetici reflexiv-meditative. Semnificativ pentru poezia prietenului nostru, Gabriel-Vincentiu Mălăescu, este maniera de concepere a imaginilor poetice prin asocierea unor realități diurne și imediate. Altfel spus, el posedă vocația de a declanșa vibrația cuvintelor pornind de la un pretext aleatoriu și îndată fluxul prinde contur, devine poemul din care iradiază și reverberază nenumărate sugestii semantice.

„Și-a prelungit visul/ cu ochii deschiși,/ Ca și cum i s-ar fi furat/iubirea./ A așteptat să treacă timpul,/ până când a înțeles/că singurătatea nopții,/ pierderea realității,/ era vina lui/ A închis ochii/și s-a cufundat,/ din nou,/ în vis.” (Un vis)

Mario Varga Llosa

Elogiul lecturii și al ficțiunii (5)

Unul dintre compatrioții mei, Jose Maria Arguedas, a spus despre Peru că este țara „amestecului de sânge”. Nu cred că există o mai bună exprimare pentru a defini această țară. Este ceea ce suntem și ceea ce ne curge prin vene, nouă, tuturor peruvienilor, că ne place sau nu: suntem suma unor tradiții, rase, credințe și culturi provenind din toate cele patru puncte cardinale. Sunt mândru să mă simt moștenitorul culturilor precolumbiene ce au făcut țesăturile și pelerinele din pene din Nazca și Paracas, și ceramica mochica sau inca care sunt expuse în cele mai mari muzee ale lumii, al constructorilor lui Machu Picchu, al Marelui Chimu, Chan Chan, Kuelap, Sinap, al huacașilor din Sorciere, al Soarelui și al Lunii; de asemenea, sunt mândru de spaniolii care, în bagajele lor, o dată cu spadele și caii lor, au adus în Peru, Grecia și Roma, tradiția iudeo-creștină, Renașterea, pe Cervantes, Quevedo și Gongora, ca și aspra limbă a Castiliei, îmblânzită de Munții Anzi. Și o dată cu Spania, Africa cu vigoarea ei, muzica și imaginația ei efervescentă, ce au venit să îmbogățească eterogeneitatea peruviană. Și dacă mai răcăm puțin cu unghiile, vom descoperii că Peru, asemenea lui Aleph al lui Borges, este, la scară mică, lumea întreagă. Ce privilegiu extraordinar pentru o țară care, neavând o identitate, le are

pe toate.

Cucerirea Americii a fost, desigur, crudă și violentă, ca toate cuceririle și trebuie s-o criticăm, dar fără a uita totuși că cei care au comis distrugerile și crimele au fost străbunii și rudele noastre îndepărtate, spaniolii care au venit în America și s-au metisat, nu cei care au rămas la ei acasă, în Spania. Dar această critică, pentru a fi corectă, trebuie să fie și o autocritică. Pentru că, devenind independente de Spania, acum două sute de ani, cei care și-au asumat puterea în fostele colonii, în loc să-l răscumpere pe indian și să-i facă dreptate pentru vechile nedreptăți, au continuat să-l exploateze cu aceiași cupiditate și ferocitate ca și conquistadorii, iar în unele țări, să-l decimeze și să-l extermine. S-o spunem răspicat: de două secole, emanciparea indienilor este răspunderea noastră exclusivă iar noi am ratat această ocazie. Această ocazie continuă să fie în suspensie în toată America Latină. Nu există nicio scuză pentru acest oprobiu și această rușine.

Iubesc Spania la fel de mult cum iubesc Peru

iar datoria mea față de ea este la fel de mare cum este și recunoștința mea. Fără Spania, nu aș fi la această tribună, și nici nu aș fi un scriitor cunoscut; ca atâția alți scriitori fără noroc în viață, aș fi existat, fără-ndoială, în zona scriitorilor ghinionişti, fără editori, fără recompense materiale, fără cititori, cu trista consolare că, poate, talentul îmi va fi descoperit de către posteritate. În Spania, mi-au fost publicate toate cărțile și acolo am avut parte de o recunoaștere excesivă; și tot în Spania, prieteni precum Carlos Barral și Carmen Balcells, ca și mulți alții, s-au făcut luntre și punte pentru a găsi cititori pentru poveștile mele. Iar Spania este cea care mi-a acordat o a doua naționalitate când era să o pierd pe a mea. N-am simțit niciodată cea mai mică incompatibilitate între a fi peruvian și a avea un pașaport spaniol pentru că mereu m-am gândit că Spania și Peru sunt aversul și reversul aceluiași lucru, nu numai în străfundul propriei mele ființe neînsemnate, dar și în profunzimea unor realități esențiale precum istoria, limba și cultura.

Dintre toți anii pe care i-am trăit pe pământul spaniol, îmi amintesc, în trecerea lor fulgerătoare, cei cinci ani petrecuți în scumpa mea Barcelona, la începutul anilor '70. Încă mai era dictatura lui Franco și încă se mai împușcau oameni, dar Franco deja era o fosilă scămoșată, și, mai ales în domeniul culturii, incapabilă să mai exercite controlul de pe vremuri. Falii apăreau tot mai mult pe care cenzura nu mai reușeau să le colmateze și prin aceste fisuri societatea spaniolă începea să absoarbă idei noi, cărți, curente de gândire, valori și forme artistice până atunci interzise pe motiv că erau subversive. Niciun oraș nu a profitat mai mult și mai bine de aceste deschideri ca Barcelona și nici nu a cunoscut o efervescentă asemănătoare în domeniul ideilor și a creației. Astfel, Barcelona a devenit capitala culturală a Spaniei, locul unde trebuia să fii pentru a respira acest început al libertății care urma să se extindă în toată Spania. Într-o anumită măsură, Barcelona a fost și capitala culturală

Anton Gagi

Astazi am primit vestea ca se pune tribut pana si pe tristete. Daca s-ar fi pus pe bucurie mai intelegeam, dar pe tristete? E ca si cum cineva, un „intelept”, ti-ar spune ca buruienile sunt...cereale si purcezi sa le aduni, desi gramada lor cand se va usca numai de foc va fi buna. N-am ce face si ma impac cu ideea ca si tristetea e buna la ceva, aduce si ea un venit statului, cel putin lui... Dar totusi ma intreb: statul asta cum o masoara? Cum spune el, masuratorul „trebuie sa platesti pentru... un hectar sau un pogon de tristete”.

Am spus aceasta... cu masura de suprafata, ca mi se pare corect ca tristetea sa nu fie masurata la kilogram sau la litru, ci la intindere, pentru ca eu o percep ca pe o picatura imensa de apa care odata patrunda in fiinta ta se intinde asemenea unei pete de...lichid, iti acapara fiecare particica din... intinderea ta.

Si apoi tristetea are si ea mandria ei, nu se cuibareste in oricine, alege omul, il studiaza, il judeca, il evalueaza si abia apoi... isi face culcus. Poate o privim ca pe un parazit, dar nu e un parazit, pentru ca purtatorul ei are foloase post factum. Am spus ca tristetea nu se cuibareste in oricine, dupa ce gaseste persoana compatibila ii studiaza posibilitatile, capacitatea de a suporta povara ei si abia atunci trece la treaba, se lipeste ca marca de scrisoare si n-o mai clinteste nimeni de acolo, pana ce nu

Tribut pe tristete

dispar cauzele care au generat-o. Si credeti ca acestea dispar vreodata? Nici de s-ar putea nu dispar, darmita cand nu se poate.

Tristetea are putere de regenerare precum natura, inverzeste ciclic si reapare mereu mai proaspata de parca nasterea ei o umple de intelepciune, iar purtatorul de tristete trebuie sa se mandreasca cu ea, adica tristetea iese in evidenta, mereu in fata, stridenta, penetranta, gata in orice moment sa sara la harta, ca doar stie ca, fara ea viata n-are rost. Poate acesta este si motivul pentru care legiutorii de azi s-au aplecat asupra ei cu mai multa sarguinta, adica prin orice „creatie” sa lase urme, incat, nu e zi in care sa nu stinga cate o lumanare. Ma mir ca generatii intregi de „sfatuitori”, nu s-au gandit mai de mult sa scoata bani din tristete, pentru ca ea a asteptat cuminte doar, doar va fi pusa la treaba si va fi trecuta pe venituri nu numai pe cheltuieli. Si eu ma intreb: ce sa fac cu atata tristete? Daca s-ar vinde, cu siguranta ca as castiga bani frumosi desi pe criza aceasta pretul nu este prea bun. Si, uite asa imi dau seama de ce s-a pus tribut pe tristete, pai, cand este o „recolta”

atat de bogata de ce ar fi ignorata? Starea de tristete a devenit aproape materiala, pluteste, are un corp perceptibil, diform, se strecoara printre starile normale precum virusii nevazuti, dar ramane persistenta asemenea unei neguri ce vine din senin si nu stii cat se va mentine deasupra fiintei tale. Uneori te simti devastat de tristete, de parca ai fi fost calcat de uragan si undeva, cineva ascuns dincolo de perdeaua intunecata a politicii, vegheza ca aceasta sa devina cuantificabila si pac...cu tributul ca... cine poate sa piarda o asemenea ocazie? Sa pui in carca celui ingenunchiat mai mult decat poate duce.

Tributul pe tristete trebuie desfiintat! Legile nescrise care au condus la aparitia lui, trebuie abrogate! Pana atunci insa, lasati tristetea sa circule nestingherita pe strazi, sa zburde prin casele celor far, de case, prin ograzile celor far, de ograda si sa devina cuantificabila in sufletele celor far, de suflet.

► a Americii Latine prin cantitatea de pictori, scriitori, editori si artisti provenind din țările sud-americeane care s-au stabilit in acest oraș, care plecau si veneau in Barcelona, pentru ca in acest oraș trebuia sa te afli daca vroiai sa fii poet, romancier, pictor sau compozitor al vremurilor noastre. Au fost pentru mine ani de neuitat de intrunire, de prietenie, de complicitate si de fecunda

muncă intelectuală. Așa cum înainte vreme a fost Parisul, la fel a devenit Barcelona, un Turn Babel, un oraș cosmopolit si universal, unde era stimulant sa trăiești si sa muncești, si unde, pentru prima dată de la încetarea războiului civil, scriitorii spanioli si cei latino- americani se amestecau si fraternizau, recunoscându-se maestri aceleiași tradiții si aliați într-un demers comun; si mai era

sentimentul certitudinii că sfârșitul dictaturii era iminent si că-n Spania democrată cultura va fi principalul protagonist.

Traducere: Mircea Cotârță
(mircea.cotarta@yahoo.com)
Ziarele sunt autorizate să publice acest text în orice limbă, numai după data de 7 decembrie 2010, ora 17.30, ora orașului Stokholm.
Fundația Nobel 2010.

Ion C. Ștefan

Doamna Ioana Stuparu este o scriitoare bine cunoscută în mediul cultural bucureștean: poetă, prozatoare, dramaturg și critic literar, autoare, până în prezent, a șase volume de proză, teatru și critică literară, între care amintim: „Clipa de Lumină”, „Oameni de nisip”, „Grădina care s-a suit la cer”, „Cuvinte de mătase”, „Tovarăși de ultimă zi”, „Vera” și altele.

Cu o activitate atât de îndelungată, desfășurată temeinic, parcă după un anumit program de autoformare, ea și-a stabilit un stil propriu de exprimare: concis, sugestiv, simplu și convingător.

Cu volumul „Sfeșnic târziu” ne face surpriza unei rafinate comunicări în versuri, majoritatea creațiilor sale fiind scrise în stil clasic, echilibrate și expresive, corecte prozodic, dovedind talent, îndemânare și stăruință în potrivirea armonioasă a cuvintelor: „Am poposit pe țărmul plin cu alge / Când soarele ieșea semeț din mare / Călcăm desculț pe cioburi milenare / Pe valuri se vedeau dansând catarge” (Tărâmul ireal, p. 5).

Ioana Stuparu „Sfeșnic târziu”

Editura „Rawex Coms”,
București, 2011

„Tărâmul” dorit este cel al artei, în care autoarea își îmbracă gândurile cu delicatețe și sensibilitate: „Așează-mi pe umeri mantie de flori, / Încinge-mi mijlocul cu brâu împletit / Din fir de beteală în multe culori / Sau unul mai simplu, din tei înflorit” (Atâta trietețe! p. 7).

Tematica abordată este surprinzătoare și diversificată: farmecul naturii și frumusețile patriei, copilăria și tinerețea, iubirea și împlinirea prin creație, admirația pentru câțiva înaintași ai culturii românești, între care: Iulia Hasdeu și Mihai Eminescu. Interesant mi se pare că tocmai versurile dedicate Luceafărului poeziei românești schimbă forma de abordare, exprimându-se în versuri moderne: „E sfânt, zic unii, fiindcă pleacă-n pribegie!... / Îl cunosc munții; / pădurile îi pregătesc culcuș din ramuri și din flori / și-l învelesc cu freamăt; / izvoarele îl cheamă și-l alină cu susur blând, / să-i fie somnul dulce.” (De dragul lui Eminescu, p. 68). E o reușită deplină, fiindcă, deși poezia pare modernă, poartă în versurile sale, cu suc-

ciană.

De aceea succesul este deopotrivă, egal: clasic sau modern, poeta găsește tonul cel mai potrivit, cuvintele ei se îmbracă într-o cununie melodioasă, dovedind talent și exercițiu artistic. De fapt, creația sa se înscrie pe linia unei bune tradiții românești, referindu-se la farmecul locurilor natale și al basmelor copilărești, pe care le-a ascultat odinioară: „Eu mai păstrez

căsuța cu povești - / În ea m-ascund când vreau să fiu cu mine. / Acest lăcaș doar mie-mi aparține. / De vei dori, fii sigur, mă găsești.” (Căsuța cu povești, p. 27).

Îi urăm doamnei Ioana Stuparu mult succes pe mai departe, convingși fiind că avem de-a face cu o poetă adevărată, care își alege întotdeauna modul cel mai potrivit de exprimare, în armonie cu sensibilitatea și structura sa sufletească.

Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

ISI DB

OCTOMBRIE

**Luna Internațională
a Bibliotecii Școlare**

Locul desfășurării evenimentului este
sediul Casei Corpului Didactic Dâmbovița.

Teodor Barbu sau arta de a ne convinge frumos în situația glisărilor potențiale

Al. Florin Țene

Am primit din orașul natal, spre bucuria mea, volumul de versuri „Retorica balansoarului” semnat de prietenul Teodor Barbu, din perioada când „mâncam poezia pe pâine” și alergam după fluturi, cum spunea regretatul George Țârnea, în orașul unde mustul decanta în pahare speranțele noastre.

Volumul, apărut în condiții grafice deosebite, se deschide cu câteva pagini cuprinzând aprecieri despre volumele anterioare publicate de poet, semnate de Emil Istocescu și Al. Florin Țene, după care urmează patru cicluri: „Sonete, poeme, rondeluri, șoptiri”, „Anotimpuri vespérale, pasteluri”, „Mărturii, oferte, tăceri” și „Peregrini, destinații”, grupaje de poezii scrise în stil baroc ce aspiră la atingerea eternului și descoperirea nemuririi. Fapt ce ne face, citind versurile poetului, că mintea și trupul nu pot fi nicodată separate: „Trăinicile iubirii/ Țin doar de destinatar,/ Restu-s jocuri ale firii,/ ...Balansoar.” (Balansoar).

Poetul este un ofician al versurilor incantatorii, al transimaginarului și, totodată, al transclasicității și transmodernității, și mai ales al clasicității, cu toate că poezia sa are rădăcinile în noul curent proglomodern, teoretizat de subsemnatul în urmă cu optsprezece ani. Pentru Teodor Barbu, cuvântul este vehicul poetic, care înglobează în el sentimente, supra-cuvântul, sau necuvântul. Se integrează unei morfologii pure, nefiind elementul primordial, al poeziei, ci al poeziei așa cum se naște ea, nenotional și cu direcție precisă: „Ce poet să fiu?.../acolo, un om oarecare/cu sentimente neclare/și

încă viu...” (Nedefinit).

Poezia lui Teodor Barbu are ca sursă de energie inspirația, suflată la ureche poetului, rând pe rând, de către muzele ce se așează tiptil în rondelurile poetului. Pornind de la teoria heideggeriană a Nihilului aceste “muze” întruchipează în real idealitatea absolută ce, practic, caracterizează cunoașterea originară: „Șterg fața visului cu mâna,/Și-acuz cuvântul nerostit,/Când doarme prin hățisuri luna, /De parcă timpul s-a oprit.” (Rondelul nopții).

Confesia lirică e uneori tulburătoare iar scenariu liric construit ingenios dă senzația unei explozii a interiorității, uneori controlată, mai ales în poeziile cu formă fixă, alteori ne stăpânită. De aici provine și confesiunea frenetică a eului sub forma retoricii impetuase: „Doar din tăceri mă recompun/ Și prin oglinzi îmi e totuna/ Că nu arăt a fi mai bun,/ Deși mă străduiesc întruna.” (Din tăceri).

Versurile par străbătute de o dorință ambiguă, ce poate însemna deopotrivă căutarea identității pierdute în spațiul fabulos al iubirii, al cunoașterii, și invocarea unei ființe complementare, a jumătății mitologice, întrezărite sub diverse ipostaze. Discursul liric are dramatism, vezi poezia dedicată mamei, și un soi de încordare paroxistică în poeziile evadate din chingile clasicismului: „Grăbită mai e/dimineța poetului,/atunci când se desfac petalele strofei/precum porțile/unei cetăți medievale.” (Inimi).

În tensiunea dintre concept și imagine, poezia lui Teodor Barbu dezvăluie, în fapt, o tensiune adâncă, între spirit și trup, pentru bucuria de a trăi în „amurguri voluntare”. Imaginația poetului se

abstractizează, eliberându-se de obsesiile materialității tulburi. Cartea închipuie un joc fantezist al balansoarului, echivalent cu mișcarea cinetică, o formă eufemistică a crizei, cu viziuni metafizice, cu proiecții ample în care spiritul și materia agonizează într-un univers romantic. Teodor Barbu dezvoltă în poemele sale un subtil mit filozofico-poetic al edelului/paradisului /raiului, ca mit al unui tărâm închegat în sufletului său, care mi-aduce aminte de spusele lui Rosa del Conte. Concepția poetului despre revelație este laică, adevărul îl însușește ca pe o năzuință a omului, ci nu ca pe un har divin.

„Podul de cuvinte al vieții” este expresia confruntării permanente ale poetului cu idealurile sale exprimate prin cuvinte, o dramă umană incifrată și prin miturile biblice.

Volumul lui Teodor Barbu ne confirmă faptul că poetul a ajuns la maturitatea deplină, invitând cititorul „la un chef de sărbători”, (Grăbind), asociindu-mă la ceea ce scria Eugen Lovinescu: „O carte bună trăiește prin ea, fiind frumoasă, ea și-a îndeplinit menirea și nu are nevoie de recunoașterea nimănui.”

Poeme din volumul „Excelsior” de Gheorghe Palel

Interior cu clavecin

De foarte multă vreme
Aici în încăpere
Nu s-a mai spus vre-o șoaptă
Și nimeni n-a cântat.
Pe clape prăfuite
Nu-i nici-o adiere,
În glastre flori uscate
De mult s-au scuturat.

Am apăsat pe-o clapă
Și-o naltă incantație
Un murmur de izvoare
A înviat o notă,
În pânze de păianjeni
A tremurat cu grație
Cenușa de dantele
Rotite-n-tr-o gavotă.

Nemurire

Iată
Monumentul de aer
În preajma căruia sună
Nevăzute harphe.

Se întrepătrund
Zvoniri ezoterice, medievale,
Amintind
Despre Demnitatea și Libertatea
umană.

Siluețe luminoase
De arcuri de triumf
Sunt vestigii
Din Renaștere, amintind,
Religia Filozofică Universală.

Lipsa de moarte
A unor gânduri?

Iată,
Monumentul de aer
Lângă care harpha eoliană
Reânvie numele
Lui Pico della Mirandola

Floarea de colț

Floarea de colț
Crescu pe înălțime
În rostul nalt
De stâncă viscolită
De aripi largi de vulturi ocrotită
În zarea înălțimilor sublime.

Se spune
Că-i o suavă regină
Și-au vrut năvălitorii s-o omoare
Dar muntele
A preschimbat-o n floare
Pe brațul lui
De piatră carpatină.

Ea însăși
S-a îndrăgostit de munte
Că de o iei din cuibul ei
Pe frunte
I-apare moartea-n
puful din contururi.

Și-atunci
Povestea ei sfârșește-ndată
Ca-n-tr-un destin
Nefericit de fată
Ce lumii nu-i va mai zâmbi
De-a-pururi.

Carpil

Era pădurea verde ca otrava;
Bărboșii Carpi
Stăteau în așteptare
Din zori de zi
Până-n apus de soare
Să afle vești
Din Piroboridava.

Viteji cutezători
Stăpâni pe soartă
Ei nu cereau la nimeni de pomană
Și-acum se pregăteau cu-nsufle-
țire
Să biruie luptând
Oastea romană.

Majestatea Sa

Slăvitul rege
Cel mai puternic
Și a-toate-stăpânitor
Mi-a dăruit o moșie.

Făcându-mi semn
Amenințător
Cu arătătorul de aur
A spus:
Iată, eu te dăruiesc
Și te binecuvânt!

Dar din moșia
Ce-mi este dată
El îmi ia zilnic bucată cu bucată,
Mereu îmi răpește câte un semen,
În fiecare zi îmi fură o pasăre,
Zilnic îmi omoară un melc
Cel mai darnic și crud dintre regi
Majestatea Sa Timpul.

Thallasa

Distanță-nsuflețită
Nemărginire vie,
Oglindă la Callatis
La Histria și Tomis,
Neliniște eternă,
Sclipiri, balans, culori.

Zbucium mereu de valuri
Ritmând o veșnicie
Spre țarmurile acestor
Statornice comori.

Tălăzuind întinderi
De ceruri și de ape,
Mereu ademenire
Spre infinite zări,
Aduci imensitatea din orizont
aproape
Vopsind nemărginirea
Cu-albastre depărtări.

Mesaj din octombrie

Reci și îndepărtate zări,
Ploaie mărunță,
Vânt hoinar.

În văzduh
Frunze de aramă plutind
Andante.

Parfum de brazdă în câmp
Aromă de cetini din munți
E luna octombrie.

prof. dr. Gheorghe Valerică Cimpoca

În cătarea adevărului. Dualitatea (1)

*„Doamne, coboară Duhul Tău
asupra noastră și fă
să înțelegem lucrarea Ta.”*

Vis sau realitate ?

Am întâlnit cea mai fericită femeie din lume...

Am întâlnit femeia cu toate sentimentele și manifestările de bucurie pentru o dragoste nemărginită....

Am întâlnit femeia cu cel mai frumos zâmbet din lume...

Am întâlnit femeia care se bucură de tot ce o înconjoară....

Am întâlnit femeia care în momentele cele mai fericite, scaldă cu lacrimile ei minunile universului.....

Doamne, cât de frumoasă este lucrarea Ta.

Am ajuns la capăt de drum și am înțeles că tu ești Calea, Sensul și Viața

Realitate sau vis?

Am întâlnit cea mai nefericită femeie din lume.....

Am întâlnit femeia care nu crede în dragoste.....

Am întâlnit femeia care nu are sentimente: nu se bucură, nu plânge, nu râde....

An întâlnit femeia care nu iubește florile, natura și viața în sine.....

Am întâlnit femeia robot.....

Am ajuns la capăt de drum și m-am rătăcit. Nu știu încotro să o iau. Doamne da-mi o altă șansă. Fă să înțeleg lucrarea Ta și combate-l pe Laplace.

Am încercat să dau timpul înapoi și să înțeleg unde m-am rătăcit pe drum. Care a fost momentul când nefericirea a luat locul fericirii?. Când roboții au luat locul oamenilor și le aplică testul Turing ca să le probeze sentimentele?.

Lumină și întuneric, alb și negru, materie și antimaterie, bucurie și

întristare....., sunt două manifestări ale aceleiași lucru, cu infinite puncte de la un capăt la altul. Dualitate la care ne aliniem și noi oamenii și ne manifestăm ca o undă călătoare în spațiu și timp. Unele unde se manifestă continuu, iar altele în salturi cuantice. Unde călătoare ne poartă la infinit pe frecvența gândului între vis și realitate.

Alegăm prin viață ca și cum nu avem timp de pierdut, pentru ca, la sfârșit să-ți dai seama că întotdeauna ai avut eternitatea.

Într-un poem Rabindranath Tagore ne dă o descriere perfectă a ceea ce găsim, după ce toată alergătura ne duce acolo unde vrem să ajungem;

Și la sfârșitul nebunștii curse, vedeam linia de sosire, tremurând de spaimă, să nu cumva să fi întârziat.

Ca să aflu în ultima clipă, că încă mai era timp.

Am întâlnit femeia din vis și din realitate: FEMEIA IMPREVIZIBILĂ (Va urma)

Pictură de Rubens

Ion Iancu Vale

Femeia iubită, poate fi femeia la care nu te gândești niciodată în mod precis și care îți intră în viață când te aștepti cel mai puțin, schimbându-ți întreaga fire până în măduva gândului.

Ea apare intempestiv sau, dimpotrivă, poate fi în preajma ta de când te știi, fără ca tu să fi băgat acest fapt în seamă, vine de undeva de aproape sau de la celălalt capăt al lumii știute sau neștiute, intră cu tot bagajul ei sentimental și spiritual în eul tău, unde își face culcuș înflorat de brocat imperial.

Încet, încet ea înlocuiește pentru tine, iremediabil îndrăgostit, elemente vitale.

Lipsa ei din viața ta poate echivala uneori cu cea a oxigenului sau a apei, îmbolnăvind-te

incurabil.

În cele din urmă, ea te subjugă într-atât încât nu îi mai reproșezi nimic nici chiar capriciile, minciunile ori improvizațiile, pe care i le accepți chiar și conștient căci un bărbat ce iubește cu adevărat, iartă.

Cu atât mai mult atunci când femeia iubită te așteaptă în prag cu ochii vătămați de zare, plină de dor și nerăbdare, luminoasă, calină și blândă, când sosești de la un drum lung sau de la munca ta cotidiană fără să îi pese

că ești obosit, prăfuit, că ai barba nerasă ori că miroși greu a sudoare, ea te îmbrățișează vibrând, te ajută să te curățești, îți transferă parfumul ei tulburător și îți inoculează dorința ei de femeie așteptătoare.

Devine apoi o apă imensă, unduitoare în care te scufunzi adânc, adânc, uitând să mai ieși, chiar și pentru o gură de aer...

Notă:

Acest text, destul de romanțios aș fi putut să-l mai continui mult și bine m-a interpelat însă

cineva, care mi-l citea peste umăr când îl scriam și m-a oprit din scris zicându-mi că sunt un tâmpit visător că o asemenea toantă așteptătoare nu mai există de pe vremea Cruciadelor că dacă bărbatul nu vine la vreme acasă, cu portofelul doldora o s-o aștepte el pe ea, mult și bine, din spaniile, italiile și americile lumii, din alcovul unui mahăr plin de bani, sau de undeva de pe centura orașului.

Noi, capul și sabia

ea se face sabie
când mă întâlnește
ca să fie dreaptă întrutotul
tăiș îi sunt cuvintele
și gesturile și privirile
pe care le descoperă
în fiecare clipă a revederii
decapitându-mă cu o tandrețe
de care nu a avut parte
nici un Carol și nici un Ludovic
al neștiucâtelea
duce apoi acasă
într-un coș cu flori
capul meu neîncoronat
capul meu frumos
nesătul de sabia iubitei
de lumina tăișului ei

Rugă

țese-mă, Doamne
covor mângâios și moale

Poeme de dragoste

Ion Iancu Vale

să mă aștern în ușa casei mele
să nu-și vatem iubita mersul
când îmi trece seara pragul

Patos

uită-te
cât de frumos
a devenit trupul tău
ți l-am spălat cu gura
nu lăsa
nici cea mai curată mână
să ți-l atingă
căci voi muri otrăvit
chiar dacă numai în vis
ți-l voi mai săruta

Eroare

am vrut să mă dezbrac
de tine, iubito,

de parcă nu aș fi știut
ce înfiorător este uneori
să te știi gol

Cu palmele multicolore

moi, palmele ei multicolore
îmi frământă plămada fiorului
până în măduva
cerului meu cutreierat
de păsări speriate
pe un cal fără splină gonesc
biciuind cu sete inserarea stacojie
aibi milă Doamne
și ține-mă trainic în șa
printre atâtea animale de pradă
deodată să nu mă prăvălesc
ea mă așteaptă la marginea zăpezii
cu palmele multicolore
calde să mă mângâie
să mai pot îndura încă
această lume-haită
din care nici măcar în moarte
nu poți fugi

Geo Galetaru

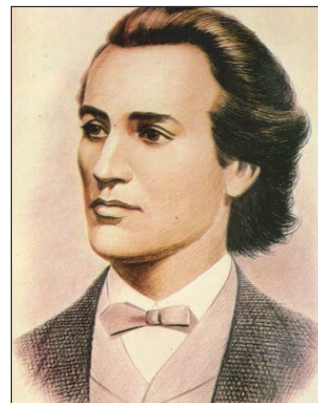
Asistăm cu stupeoare, de câțiva ani încoace, la o discreditare sistematică și furibundă a tot ceea ce are tangență, mai mult sau mai puțin, cu specificul nostru național. O elită culturală cu apetențe internaționaliste, marcată iremediabil de sindromul cosmopolitismului (manifestat sub forma unor puseuri de orgoliu intelectualist), încearcă să impună cu obstinație idei și precepte culese (de) aiurea, inventând ad-hoc contexte aberante, incompatibile cu spiritul acestui popor. Valori culturale emblematice, constituind osatura axiologică a unei spiritualități inconfundabile, sunt repuse cu asiduitate în discuție, pentru a fi negate printr-un insidios proces de intenție, iar macularea lor, în loc să provoace măcar reținere, dacă nu dezgust sau revoltă, tinde să devină o practică curentă a unei elite culturale având vocația unică a demolării. Scenariile acestei execuții sumare reiterează cu uimitoare fidelitate spiritul malefic al proceselor similare din anii proletcultismu-

lui, de care le deosebesc doar cinismul de rigoare al regizorilor actuali și ambalajul pseudo-democratic al justificărilor invocate. „Miorița”, Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu, Octavian Goga, George Călinescu, Tudor Arghezi, Mircea Eliade, Constantin Noica, Emil Cioran, Marin Preda, Nichita Stănescu, Ion Lăncrăjan, Eugen Barbu, Paul Anghel sau Marin Sorescu au trecut, rând pe rând, pe sub furcile caudine ale intoleranței și agresivității acestor killeri culturali predestinați tuturor fanatismelor conjuncturale. Paradigmele culturii noastre naționale, deplin constituite și validate în timp, sunt supuse unui tir necruțător din partea acelorași (de fiecare dată aceiași) mercenari ai diversiunilor culturale, care le contestă cu vehemență esența națională, opunându-i acesteia nostalgia euforizantă a unor modele de extracție și inspirație străină. Un așa-zis postmodernism, de ultimă oră, instalat prin forță la pupitrele literaturii române, cu aroganța tipică conchistadorilor culturali, l-a decretat pe Mihai Eminescu depășit, naționalist (vezi, Doamne, acesta ar fi un

păcat de moarte!) și, împingând ostilitatea fățișă până la limita patologiei, „cadavrul nostru din debara”.

Boicotat de vigilența nefastă a unor condeie obtuze sau doar oportuniste, pus adeseori la zid de intoleranța unor gardieni ai culturii, spiritul eminescian, mereu tânăr și actual, a devansat piedici și impietăți, impunându-se irevocabil în conștiința românilor printr-o formă neconvertibilă de autoritarism estetic. Într-un studiu semnificativ, apărut recent și intitulat sugestiv „Neamul și Babilonia”, George Apostoiu dă o explicație tranșantă acestor atacuri concertate, la care a fost (încă este) supus Mihai Eminescu: „Eminescu este contestat și hulit pentru că a intrat în conștiința poporului ca POETUL NAȚIONAL”.

De ce Eminescu? Pentru că Eminescu este zeitatea tutelară a culturii române (într-o formulare memorabilă, Constantin Noica l-a numit „omul deplin al culturii române”). Forța sa sintetizatoare trece dincolo de orice barieră de timp, descurajând măruntele orgolii care mai încearcă (în van) să-i ciobească statuia. O statuie vie și perenă, pal-

pitând de energia sublimată a unui suflet înveșmântat în hlamida Poeziei. Căci Eminescu este însăși ideea de poezie, este verticalitatea nedezmințită a unei spiritualități veșnic tinere, așa cum tânăr a fost Poetul în viața sa pământească și dincolo de ea: „Pururi tânăr, înfășurat în manta-mi”. Niciun alt poet de până la el și nici unul după el n-a exprimat atât de deplin iubirea și singurătatea, dorul și melancolia. „Codru-și bate frunza lin”: un infinit cuprins într-un singur vers, profund și revelator ca însăși ancestralitatea naturii sau ca extazul sufletului îmbătat de dulcele corn al iubirii. Băietul care cutreiera, într-o copilărie edenică, fabuloșii codri ai Moldovei natale și-a proiectat himerele și suferința într-un orizont de mit, în care reverberează încă sunetul aural al stihului său:

„Mai departe, mai departe,
Mai încet, tot mai încet,
Sufletu-mi nemângâiet/
Îndulcind cu dor de moarte.”

De ce Eminescu? De ce, acum și întotdeauna,

**Continuare în
pagina 25**

Aventurile „boierilor-playboy”:

De la dueluri și răpiri din dragoste, până la desfrâuri cu o mie de femei

Viața sentimentală a boierilor de odinioară, precum Scarlat Bărcănescu, Ionel Isvoranu și Mateiu Caragiale ori ale lui Mihail Kogălniceanu sau Alexandru Ioan Cuza ar fi putut colora cu succes paginile tabloidelor de astăzi.

Craii începutului de secol XX își condimentau viața cu dansuri și desfrâuri cu țigănci și cinzeacă de trăscau, în zona Cișmigiu. „O tavernă din zona podului Cișmigiu era folosită ca locuri de comemorare a orgiilor de către aventurieri nocturni precum Scarlat Bărcănescu, cel care făcea parte din generația imediat următoare regimului fanariot și care cultiva „arta” de a fi golan și de a cheltui banii părinților încă din timpul liceului. Învăța pe-atunci la Sfântul Sava și obișnuia că în momentul în care îi cădea o fată cu tronc - iar asta se întâmplă desă se dueleze pentru ea”, povestește istoricul Adrian Majuru.

Provocat la duel

La fel s-a întâmplat și atunci când consulul austriac Herr von Liehmann, prezent într-o vizită la București, a curtat-o pe Elena Caragea, una dintre marile cuceriri ale lui Barcanescu care, pentru a se răzbuna pe nobilul străin că s-a dat la femeia lui a scris un pamflet defăimător la adresa sa, pe care l-a pus în circulație în timpul unui bal.

Marile idile se înfiripau la restaurantele de la șosea

După ce i-a căzut și lui în mână un astfel de bilețel, Liehmann l-a provocat la un duel cu pistoale pe

care tânărul crai l-a acceptat fără să clipească. Lupta urma să se dea în Grădina lui Scufa, unul dintre cele mai tradiționale locuri ale vremii dedicate protipendadei bucureștene.

I-a fost frică să apară

Toată lumea a așteptat cu sufletul la gură duelul, doar că Bărcănescu, din lașitate, nu s-a mai prezentat.

Cea mai mare ispravă a lui Scarlat Bărcănescu a fost însă s-o răpească pe Elena Caragea în noaptea nunții ei cu tânărul logofăt Ion Bălăceanu și s-o ducă la Bărcănești, un sat de pe lângă București.

„Până acolo a mers cu trăsura, timp în care, până la ieșirea din oraș descărca gloanțele unui revolver spre mirele lăsat de izbeliște. O luptă care s-a lăsat fără vărsare de sânge. Ajuns în satul natal, acesta a luat cu forță un preot și l-a obligat să-i căsătorească”, completează Adrian Majuru.

Ionel Isvoranu se uita sub fustele femeilor

Un alt playboy al începutului

de secol a fost și neînfricatul ofițer Ionel Isvoranu, cel care avea o bandă ce teroriza Capitala la acea vreme.

Dar și femeile, asta deși era căsătorit cu Măria Crețeanu. La fiecare promenadă organizată pe Calea Victoriei, Isvoranu împreună cu prietenii săi obișnuia să le poruncească vânzătorilor de ziare să le ridice fustele doamnelor, chit că acestea erau însoțite la braț de bărbații lor.

Ionel Isvoranu agăța femei pe Calea Victoriei

„Era preocupat să admire de la mesele de pe trotuarul Căii Mogoșoaiei ale cofetăriei Capșa, « acea

expoziție de femei tinere și nos-time » care își savurau înghețată sau prăjitură din echipajele care circulau pe cea mai populată și populară arteră a vechiului București”, povestește scriitorul Constantin Balcabașa într-una din cărțile sale.

Duel cu șeful Jandarmeriei

Duelurile din stradă ale colonelului erau stinse, de fiecare dată, de Jandarmerie, motiv pentru care, Isvoranu, sătul de intervențiile militarilor, l-a provocat chiar pe șeful Jandarmeriei la duel, pe maiorul Fănuță.

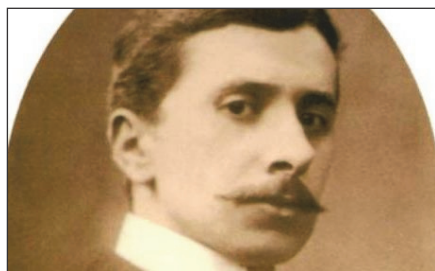
Locația aleasă a fost un

► pavilion de la Băneasa. Înarmat cu o spadă, Isvoranu și-a înjunghiat adversarul, dar, pentru că era obez, cel din urmă a scăpat cu mațele neatînse.

Mateiu Caragiale, „sclavul” blondelor

În peisajul monden al acelor vremuri apare și mai tânărul Mateiu Caragiale, fiul marelui dra-

maturg, cel care era cunoscut că „vâna” doar femei mai mari și mai bogate decât el, doar pentru avere. „Era un simplu boier de la țară ce se visa lord britanic și care caută sa se îmbogățească de pe spatele femeilor cu care umbla. În general, nu avea prieteni”, povestește istoricul Dan Falcan.

Mateiu Caragiale s-a căsătorit din interes

Obsedat mai mult de bani decât de femei, Mateiu Caragiale pune la fiecare eșec sentimental pe seama lipsurilor financiare.

„Ca amoruri o duc prost și cum sunt Ai bout (fr.- la limită, n.n.) trebuie să pelotez o bonă. Caut pe Mme Ionescu și n-o găsesc. Aci conservatorii sunt pe ducă, eu mă bucur, jubilez, Luca Sturdza și-a dat demisia din postul de șef de cabinet, Vladioianu are niște ponturi mari. Acum am aflat că făcea curte domnișoarei Chamberlain. E un mare ipocrit, eu mă fac că nu înțeleg nimic. Încolo ducem partidă dublă și suntem veșnic împreună”, consemnează acesta într-una din paginile unei scrisori.

I se confesa des prietenului său Boicescu nu doar despre problemele financiare, ci îi înșiră, detaliat, toate fanteziile lui.

„Am o afacere galantă, îți voi da detalii cum iese ceva, sper zilele astea să ating ținta. Aș vrea să grillez (de la fr. griller - a arde, n.n.) o cocoță blondă - foy de prince. E fină ca o arhiducesă și souple ca o liană. Iese numai în muscal (trăsură, n.n.). într-o seară când îmi plimbam melancolia într-un muscal vertiginos la chaussée, am văzut-o. Pe loc i-am trimis o jerbă de rose printr-un bugomil (probabil termen folosit pentru a ilustra disprețul față de cineva anume, n.n.). Aș vrea să o fac - cred și eu - dar Ai l'îl (fără a cheltui, n.n.), fără bani. Să vedem ce fac cu mignonna mea poimăine. Am o freză de mec cu două accroche-cours (inimi agățate, n.n.).”

„E deplorabil să n-ai bani!”. Această lamentație revenea adesea că un laitmotiv în corespondența lui Mateiu Caragiale. „Eu sunt trist, foarte trist, vegetez oribil, caut parale, e un dezastru”, „Bani nu sunt, ponturi, în perspectivă, nimic...”

Barbu Catargiu, desfrâu în propriul castel

Înainte de a ajunge prim-ministrul României, sub domnia lui Cuza, Barbu Catargiu a avut și el o tinerețe zbuciumată, care a marcat viața mondenă în sex al XIX-lea. Spre deosebire de ceilalți crai, acesta nu era considerat „spaima mahalalelor”, pentru că își crease un loc special, foarte select, în care îi cântau cei mai buni lăutari de la răsărit și până la apus.

Catargiu se „dezmață” cu femei într-un castel

În satul Maia, lângă vechiul drum al poștei de la București spre Moldova se afla moșia lui Catargiu. Aici a avut conac iar apoi și-a ridicat apoi un castel cu 52 de camere. Aici opreau boierii vremii nu doar să discute politică, ci se înșirau trăsuri nesfârșite pline de domnițe cu rochii strălucitoare,

mirosind a parfumuri franțuzești.

Drumul până în sălile de bal se făcea printre fântâni și alei împrejmuite cu flori exotice și păuni ce călcau trufaș. De fapt, drumul până la castel era legat de drumul principal cu o alee lungă de un kilometru ce avea de-o parte și de altă doar arbori exotici.

O vrăjitoare i-a prezis lui Barbu Catargiu că va avea o carieră politică fulminantă, dar și un sfârșit tragic. Ceea ce s-a și întâmplat. A ajuns prim ministru și a sfârșit răpus de glonte de un criminal care a rămas neidentificat.

„La acea dată se specula că relația dintre Cuza și el deveniseră atât de rece încât domnitorul i-ar fi dorit moartea”, își amintește Falcan.

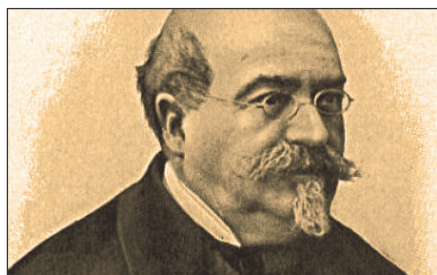
Kogălniceanu a avut aproape 1.000 de amante

Despre Mihail Kogălniceanu, un alt apropiat a lui Cuza, mulți nu și-ar putea imagina, în zilele noastre, că ar fi putut cuceri aproape 1.000 de femei, dacă ar fi să ne luăm după contabilitatea pe care o ținea în acest sens într-un jurnal intim.

Deși nu era un bărbat atrăgător, Kogălniceanu a avut cel mai bun „palmares” la categoria femei

„Mihail Kogălniceanu nu rata nimic! Nici servitoare, nici doamne din lumea bună. Bântuia chiar și cartierele rău famate, împreună cu domnitorul Al. I Cuza în căutare de femei”, relatează istoricul Dan Falcan.

Autor al volumului „Tai-nele inimii”, scriitorul vor-

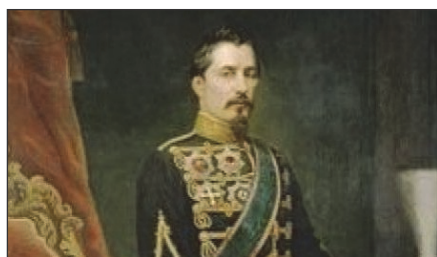

► bește aici despre viața lui sentimentală destul de complicată. Se căsătorește până la urmă cu Ecaterina Jora dar a stat mereu sub semnul unor mari iubiri extraconjugale, cum a fost Raluca Lamotescu.

O tânără focoasă care s-a străduit 20 de ani să i-l smulgă familiei. Între timp, relația dintre ei s-a depreciat din cauza geloziei ei iar Kogălniceanu decide să se lase ispitit de farmecul a alte sute de domnițe până își dă sfârșitul obștesc pe masa de operație. A 11-a.

Amantele lui Cuza

Alexandru Ioan Cuza este unul dintre domnitorii români cunoscuți pentru relațiile extraconjugale pe care le-a avut și despre care gazetarii din acele timpuri și gurile rele au tot bârfit. Un bărbat înalt, frumos, spiritual, pasionat de jocurile de cărți, în jurul cărora se învârtteau mereu femei frumoase.

Soția legală a acestuia era Elena Cuza, o gospodină, filantropă și sobră. Felul ei de-a fi i-a dăunat însă mai târziu, în relația cu domnitorul. „Era ofițer, un om de lume. Îi plăceau țigările și uneori și un pahar. Lui îi plăceau damele și distracția”, povestește istoricul Dan Falcan.

Maria Obrenovici, o femeie cu mulți amanți

Primele neînțelegeri cu soția au

început prin 1852 când Cuza a fost numit pârcălab la Galați, iar numeroasele infidelități au devenit subiecte de bârfă.

Maria Obrenovici, amanta lui Cuza

Astfel, a cunoscut-o pe una dintre amantele sale, Maria Obrenovici, fiica unui latifundiar despre care, istoricul Constantin Giurescu scria despre ea că era „mai frumoasă și mai feminină decât doamna Elena”.

Și Dimitrie Bolintineanu spunea despre Cuza că „iubea sexul frumos sau cel puțin avea reputația asta”. Maria era mai tânără cu 10 ani decât soția principelui. „Maria Obrenovici avea și ea la rândul ei mulți amanți. Era rea de muscă”, mai spune Falcan. Pierzând bătaia pentru amor, Elena Cuza a preferat să caute liniștea într-un exil lung la Paris.

Copiii lui Obrenovici, înfiați de Elena

După nenumărate scandaluri și presiuni făcute de familia Elenei asupra ei pentru a divorța, aceasta refuză și decide să-i fie alături în continuare. Cuza a părăsit țara doar cu amanta, fără să-și mai aștepte și soția. Elena a aflat abia la 26 februarie că principele a ajuns cu amanta la Viena.

Se mai spune că organizatorii loviturii de stat de la 11 februarie 1866 au plănuț lucrurile astfel încât să îl surprindă pe Cuza în pat cu Maria Obrenovici.

Cuza și Maria Obrenovici au avut și doi copii care, la inundațiile din 1865 au fost înfiați de Elena. Chiar Cuza a fost cel care i-a adus acasă spunând că i-a găsit la inundații, ca sunt orfani și i s-a făcut milă de ei.

De asemenea, se spune că și noaptea dinainte de abdicare și-ar fi petrecut-o cu Obrenovici. O altă relație cunoscută de-a lui Cuza a fost cu Cocuța Vogoride, soția caimacamului Țării Moldovei, Vogoride, și fata lui Costahe Conachi, mare poet al Moldovei.

Propus de G.I.

De ce Eminescu?

Continuare din pagina 22

Eminescu? Pentru că, dincolo de trepidăția monocordă a unor mode pasagere și înfruntând asaltul unor vremuri intempestiv-ostile, poezia sa și-a proclamat neconținut valoarea, devenind o componentă axiologică de prim rang a spiritualității românești. Eminescu este puntea pe care pășim spre stele, pe un drum presărat cu florile teiului său sfânt, este altarul pe care Luceafărul de dimineată și cel de seară își îngemănează lacrimile. Eminescu este expresia cea mai

pură și mai palpabilă a infinitului românesc, este cosmosul unei silabe ce definește cel mai pregnant starea de dor. Peste vămi și peste fire, Eminescu luminează ca o Stea Polară, îngăduind în preajmă doar șoapta îngerilor și melopeea celestă a izvoarelor.

Să fim fericiți că suntem patria care l-a născut pe Eminescu!

Iar la întrebarea din titlu („De ce Eminescu?”), răspunsul este simplu și axiomatic: pentru că Eminescu suntem noi!

Theodor Răpan

Cărțile păstrează între copertile sugestiv lucrate, în file ordonate, numerotate și legate, ca pentru o trecere în eternitatea Cuvintelor, trăirea pe viață și pe moarte, cu pasiune și cu perseverență. Ele știu totul despre vremelnicia omului, dar și despre veșnicirea creatorului lor. Păstrează faptele de spirit ca pe niște legiuni active care și-au făcut datoria pe câmpul de bătălie al stărilor Poeziei. Și aceasta se întâmplă de când s-a instituit cultul tiparului care asigură, deopotrivă, contemporanilor, dar și urmașilor, chemarea la diferitele tipuri de lectură, căci acesta este gândul secret, conștient sau inconștient, al celui care-și destrăpează ființa, dăruindu-se cu generozitate posterității.

Problematica merită un studiu aprofundat și lărgit, în cazul poeziei Mariei Calciu, nu doar pentru că ne-am putea edifica mai îndeaproape cunoscându-i creația, ci și pentru că, într-adevăr, e vorba de o relație în care s-ar putea descoperi condiționări în ambele sensuri, nu numai dinspre poeme către lector.

Autoarea volumului *Dincolo de nimeni* (Editura Semne, 2012) a debutat editorial în 1992 cu Cântecetele anotimpului copt – poezii, Imprimeria Română, Craiova, anunțând momentul care evidențiază definirea de sine a conștiinței

Confraternități

„Dincolo de nimeni”

de
Maria Calciu

poetice. Au urmat: *Nenumite* – poeme, Editura Semne, 2007, *Insula Iubirii* – poeme, Editura Semne, 2009, *Ninsoare de migdali* – poeme, Editura Semne, 2009, *Fata care vede prin haos* – poeme, Editura Semne, 2010, *Ceasul din mine* – poeme, Editura Semne, 2010, *Sânge de frunze* – poeme, Editura Artemis, 2010, *Fuga de aripă* – poem, Editura Artemis, 2011, *Golul din ciob* – poem, Editura „Fundatia Scrisul Românesc”, 2012.

Carismatică și proteică, poetă de vocație analitică introvertită – Maria Calciu – e atentă la tot ce trăiește spiritual, într-o paletă universală, de la profanul individual până la sacrul convertirii confesionale.

Dincolo de nimeni are pentru cititor un titlu enigmatic, dar care începe să se decodifice la lectura primului poem eponim, circumscriind un tip de discurs particular, subiectiv: „Adâncindu-se/leagăn/pe măsură ce fiecare împletea în cealaltă/la fel de egal/câte un drum/palmele/ aproape unite/au rămas deodată/ suspendate/de/nimeni/Golite de timp/ În clipa murită/Înghețându-se una pe alta/Așteptându-se în direcții/opuse/La ore necurse/Ne-maiputând să dea/Neavând cui să ceară...” (*Dincolo de nimeni*)

Construcția lirică se sprijină solid pe doisprezece piloni, care nu sunt altceva decât eterogene simboluri sau elemente ce desem-

nează trăsături sau caracteristici menite să întregescă sau să limiteze semnificațiile unităților de bază: *Dincolo de nimeni*, *Nume de ploaie*, *Alei de curcubeu*, *Cântar de Orizont*, *Umbra*, *Mai înainte de a curge*, *Să scriu cu ziduri*, *Ușă în seară*, *Într-un De-vreme*, *Undeva*, *Unindu-mi palmele*, *Adânc de Zid*, *Răspuns Întreg*.

Rezonanța o realizează prin referința la un un element sau la o sintagmă a cărei bază semantică ilustrează o modalitate de expresie a registrului afectiv.

Relația biunivocă, exterior/interior, general/particular, corespunde unei viziuni despre lumea în care cuvântul mărturisit devine esențial sub aspectul psihologiei individuale.

În căutarea idealului, ființa umană trăiește sentimentul tragic într-o manieră acută. Dacă pentru romantici era posibil universul compensativ, dacă discursul era construit ca o confesiune a sinelui disperat sau dezamăgit, pentru poetul contemporan neîmplinirea este o realitate în care se vede izolat fără scăpare.

Poezia Mariei Calciu se înscrie în paradigma liricii postmoderniste prin acel Logos primordial care dă sens universului. Poetul este un intermediar între cuvânt și stări, având menirea de a le numi perpetuu și de a institui noi relații între ele. Între „visul” și „arderea” cuvintelor este focul viu - Poetul -

care naște imaginile altei realități decât aceea comună, se simte invadat de realitatea tristă și cotropit de ea. Cu o forță inefabilă o observă și o consemnează stabilind relații, fire invizibile pe care numai o sensibilitate totală le poate percepe. Poezia se naște, astfel, dintr-un efect de sinceritate, de la realitatea în toate formele ei, până la limbajul liber, generos, deschis, contopind textul cu existența, inventând chiar sintagme care să sugereze această stare. Explicând formula propriei poezii, Maria Calciu mărturisește: „Venite/rând pe rând/ori toate/odată/Cuvintele/umpleau cu ele drumiri/ce se scurgeau în mine/prin golul dintre palme rămas golit de leagăn/Țesându-mi pași din urme/Legându-mi strâns/de umbră/o/Umbră/Nevăzută/Întreagă/și/Ușoară” (Cuvintele)

Poeta nu se abstrage din spațiul și din timpul său, ci se cufundă în ele, explorându-le, aprofundându-le. Cuvintele sunt folosite cu sensul lor conotativ, procedeele artistice clasice lipsind cu desăvârșire. Abstracțiunile, imaginile sugestive, muzicalitatea interioară, emoția cu care ne-a familiarizat încă din volumele anterioare deschide calea tuturor libertăților creației. Este o dezlănțuire fantastică a imaginației, care strivește totul, într-un pact tacit și implicit cu cititorul, care acceptă jocul destinului. Estetica unui anumit timp, „atunci”, și a unui anumit loc, „de/dincolo/de/maluri...”, provoacă o altă înțelegere și cunoaștere. Verbele la imperfect (căutau, părea, duceai) – un timp durativ, nedefinit – proiectează în nedeterminare clipa trăirii, care induce o viziune, o stare, o intuiție tulburătoare, repetată ritualic în spațiul poeziei: „Venit/atunci/aproape/de palmele ce/încă/mai căutau/prin ele/răspunsuri/despre Clipa/ care/ murise/leagăn/Acoperit văzut/ cu/ mantie de umbră/ce îmi părea/Întreagă/Țesută/și ușoară...”

(Atunci)

Liantul mecanismului poetic amplifică treptat tensiunea din planul spiritual: „Visându-mi/visele pe rând/de parcă eu le-aș fi visat/- pe unul singur dintre toate visându-l/singură/doar eu ...”

Tonalitatea generală este susținută și de edificiul prozodic, cu o construcție fixată într-o schemă neobișnuită de ritm, dublată de o muzicalitate interioară, învăluitoare.

Drumul prin labirintul simbolurilor și al semnificațiilor poetice amintește, uneori, exegeze biblice incitante și fertile în sugestii multiple și complexe pentru cititor: „Un alt fel/de/Cain și Abel/care plimbau același/pas/Cain arzând/Abel strigând/salvând ce mai putea salva/dacă vreun strop de gând/măcar/mai respira cumva/în urmă/- eu deschizând ușa/spre/Abel/venit-rămas/fiind/Cain.”

Un vocabular reprezentând registrul aparent negativ atât de bogat este imposibil de găsit la vreun alt poet român. Maria Calciu nu se sfiește să se retragă într-o altă dimensiune: „Din care eu lipseam/Din care eu plecam/în mine/printre ierni ce înghețau/dormind/pe ziduri fără uși/fără de timp afară/în inele fără umbre/ori/rămâneam târziu tăcută și departe/de/foamea grea din golul/ce mirosea a ziduri/golindu-mă de zare.” Metamorfoza vizează modalitatea proprie de raportare la univers: limbajul. Nu este un joc al cuvintelor, ci o „provocare a contrariilor” de la sursă la produsul final.

Iată, motive și teme dezvoltate: neliniștea infinitului spațial și temporal, atracția i-limitatului, a transcendentului, obsesia idealului și raporturile acestuia cu realul, cu imediatul, întoarcerea spre illo tempore și valorificarea tiparelor mitico-biblice, cultivarea misterului, sondarea sufletului și a psihicului, visul, inconștientul, iraționalul, aspirația spre absolut,

spre desăvârșire, meditația profundă, etc. Acestea sunt valorificate, cu „instrumentele” postmodernismului, recreând: „Răspunsul postmodernului dat modernului constă în recunoașterea că trecutul, de vreme ce nu poate fi distrus, pentru că distrugerea lui duce la tăcere, trebuie să fie revizuit: cu ironie, cu canoane...” (Umberto Eco)

Nota dominantă și particularitățile distinctive ale poemelor în idee își află sorgintea, puterea de fascinație, precum și propriile limite.

Cutezanța poetei este deosebit de temerară în căutarea valențelor termenilor specifici (clipa, cuvântul, focul, golul, nimeni, oglinda, orizontul, palma, pasul, ploaia, pragul, umbra, visul, zidul, etc.) constituindu-se într-un univers propriu.

Comunicarea eului, prin modalități de expresie și limbaj poetic specific, într-o structură compozițională inedită, unicizează vocea lirică a Mariei Calciu. Purtată de o esențială exigență interioară, poezia ei se decantează în rostiri tranșante ducând cu sine viabile trăiri existențiale.

Umanitară, adeptă ferventă a transcendentului, dar nu transcendentalistă, încrezătoare în libera determinare a persoanei, sensibilă la efluviile eterogenului univers, Maria Calciu eternizează „rostiri” ce merită să fie auzite. Ea este sursa semnificațiilor pe care le dobândește o lume, o existență din care sensul pare să evadeze în neant, când iubirea își este sieși suficientă: „Deși erai/ecou/ venit/prelung și parcă nesfârșit/dintr-o poveste nenumită/din care/noi/lipseam pe rând.”

Răspunzând gustului cititorului cultivat, Maria Calciu vine cu o creație nouă, sensibilă, proaspătă, emancipată de canoanele rigide ale tradiției, acționând programatic asupra orizontului propriu poeziei contemporane.

Nedumeriri

Dorel Schor

- Clasa de mijloc stă de o parte...
- Cineva ar trebui să ridice mănua...! Eu nu, că mai am o pereche.
- Omul de tip nou nu mai primește porunci. Nici pe primele zece.
- Pleava o ia vântul sau o duce apa, înapoi la noi.
- Geamuri sparte, vorba aia, ca iluziile noastre (Roni Căciularu).
- Istoria se face cu răbufneli.
- Cele mai multe nedu-

meriri provin dintr-o simpla neînțelegere.

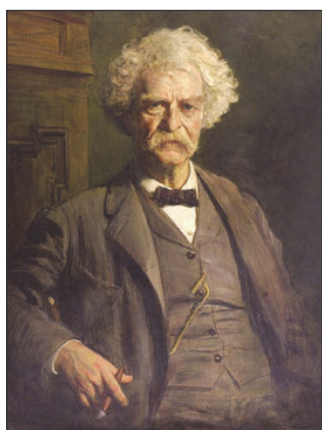
- Si hoții au sensibilitățile lor.
- Dacă mori, e pentru multa vreme, dacă ești prost, e pentru veșnicie (proverb african).
- Oamenii care nu visează nimic nu au nici un motiv să-o facă (Mihai Batog-Bujeniță)
- Vecinul meu nu are capră... Cum procedăm?
- S-a vrut călare pe Rosinanta, dar nu i-au spus că e o iapa...
- Nimic nu e clar pentru cine vrea să țină ochii închiși.

■ Râd și curcile de tine? Dă-le niște grăunțe, să tacă.

- Dacă am depășit limita bunei cuviințe, atrage-mi atenția cuviincios (Zoltan Ternar).
- Sunt propriul meu alter ego.
- Când e să împartă minte, Dumnezeu vine cu sacul mic...
- Toți ne credem excepționali... Asta e regula.
- Incendiul a cuprins numai biblioteca și muzeul... Nu au fost victime.
- Dacă speranța moare ultima, ea ne îngroapă pe toți (Viorel Vintilă).

- În țara orbilor, chiorul e președinte.
- Țara arde de tătari și tu bei cu lăutari (folclor).
- Umoristul e privit cu o mie de ochi, dar cu dioptrii diferite.
- Religia intrată în politică echilibrează politica intrată în religie.

Propus de B.P.

Pe numele său adevărat Samuel Clemens, Mark Twain s-a născut în 1835, în Missouri, și a decedat în 1910, după ce a făcut cariera ca scriitor și umorist. Dar a încercat și alte meserii, ca aceea de pilot de vapor pe Mississippi, tipograf și ziarist. Romanul său, *Huckleberry Finn*, l-a făcut celebru, dar i-au au fost apreciate și alte opere pline de rafinement și de umor.

■ Oamenii de dreapta inventează fără încetare ideologii noi, dar după ce

Din umorul lui Mark Twain

acestea au fost folosite, cei de stânga le adoptă...

- Vinul german se distinge de oțet datorită etichetei.
- Grăbiți-vă să cumpărați pământ, pentru că nu se mai fabrică...
- Ce ar fi omul fără femei? Rari... extrem de rari...
- Octombrie este o lună foarte periculoasă pentru a specula la bursă. Dar mai sunt și altele la fel de periculoase, cum ar fi: iulie, ianuarie, septembrie, aprilie, noiembrie, mai, martie, iunie, decembrie, august și februarie.
- Dacă o să mi se interzică să fumez în Rai, nu mă duc acolo. M-am hotărât!

■ Dacă am putea încruși omul cu pisica, s-ar ameliora probabil specia umană, dar în nici un caz pisica.

- Mormintele din beton sunt o cheltuială inutilă. Cei ce sunt înăuntru nu pot să iasă, iar cei din afară nu vor să intre.
- Care e diferența dintre un om care împăiază animale și un perceptor de taxe? Cel ce împăiază nu ia decât pielea...
- Când o să mor, o să aleg raiul pentru climă... și iadul pentru o bună companie...
- Există trei lucruri pe care o femeie poate să le facă din nimic: o pălărie, o salată și o ceartă între soți...
- Arta profeției este extrem de dificilă, mai ales

când e vorba de viitor...

- Patul este cel mai periculos loc de pe pământ. 99% din oameni mor acolo...
- Nu-mi place ideea de a alege între rai și iad. Am prieteni în amândouă locurile...
- A te opri din fumat e cel mai ușor lucru posibil... Știi din experiență. Am făcut-o de cel puțin cincizeci de ori...
- Una din dovezile imortalității sufletului era că milioane de oameni credeau în aceasta. Sunt aceiași oameni care credeau că pământul este plat.
- Intrăm în rai prin favoritism. Dacă ar fi să intrăm după merite, câinele meu ar fi înăuntru și eu afară.
- Consumată cu moderație, apa nu poate face rău.

Expoziție de vise

Poeme de Lulzim Tafa

Să povestim visele
Noptilor scrise.
Cu ochi deschiși să ne prindă zorile
Din nou ne vom așeza
Pe scaune de lemn
Atenție Teuta
De Viață
De Moarte
Atenție...

Țin minte chipul tău

Țin minte chipul tău
Sângele – lacrimă înghețată
Acoperindu-mă.

Țin minte limba ta
Șarpe – otravă neagră
Înfășurându-mi destinul.

Când tu dormi
Eu mă trezesc
Cu amintirea ta.

Oraș antic

O adiere ușoară bate înghețată
Orașului antic vântul
Îi scutură pleoapele.

Nu sunt nebun să te vreau
Oraș antic al primei iubiri.

Cu palmele drumuri să măsurăm
Oraș antic fără castel de piatră

Care merge ca ceasul.

Noapte bună ploioasă

Noapte bună ploioasă
tăcerea orașului te ucide
anotimpurile-ntârziat
călătorul-ntârziat
în orașul ud.

Noapte ușoară ploioasă
călătorul-ntârziat
în orașul umed
diseară pune coroană
mortuară

Noapte ușoară cu ploaie
nu distruge urmele mele
în orașul cu miros de sânge.

Și voi uita calea-ntoarcerii?
Din vaietul răutăcios,
Din visul cel negru,
Te rog nu plânge
Nu ți-e milă de mine, copilo?

Duminicile nu mă strigă

Duminicile nu mă strigă
Se poate să nu mă trezesc
Pe veci rămânând în somnul morții.
Nu uita momentele înghețate
Doar duminica se alege ziua ta.
Pentru tine, când voi muri
După șapte munți,
voi căuta numele tău.
Ah! cum de nu mai vii în celelalte zile.

Teuta

Diseară te chem Teuta
Să mergem la cârciuma Otrava
Pe care limba ta o scoate.
Ochii tăi – prevestitori de gheață
În ramura spartă
A destinului mut.
Teuta
Ție ți se-nchină zei.

Măine

Ne vom așeza din nou Teuta
Pe scaunele de lemn
Să ciocnim pahare sticloase
Ca destinele ca inimile.
Din nou să ne așezăm
Amintirile să le trăim
Să citim versurile
Noptilor scrise.
Dă-mi ochii să văd soarele
Cum cad stelele
Cerule cum cade.
Ne vom așeza din nou, Teuta

Ai adormit sub lună timpurile

Doar unghiile au rămas unghii
Ziua de mâine ne aduce ceva nou
Cu cea bătrână de ieri
ne-am însângerat.

Calul în ploaie

Câte picături te-au bătut în acea zi
Când veneau și alți cumpărători
Vânzători de struguri și bostani
Pentru a schimba destinele.
El își ridică privirea spre cer
Soarele n-are de gând să apună
Nici azi
Ploaia se va opri într-o zi
Într-o zi da într-o zi.
Se spune că ploaia
nu topește calul
Calul care zace în ploaie
și se usucă în adiere
Calul fără număr
Fără frâu
Fără Dumnezeu
Calul aburit în ploaie.

Ai dormit sub lună

Nu ți-e milă de mine?
Nu cumva soarele ți-a rănit ochii?
Ai dormit sub umbra lunii
Și nevrând te-am ascuns
în cântec.
De ce plângi?
Nu ți-e milă că ochii
Vor veni în cântecul tău

Lucian Gruia

Profesoara Dorina Șisu scrie o carte limpede urmărind tema principală pe care o detectează în romanul greco-latin. În Cuvânt înainte, autoarea își definește astfel demersul: „Acest studiu își propune să analizeze semnificația călătoriei în literatura universală, în special romanescă, felul în care, influențând istoria omenirii, ea influențează implicit literatura. Totodată lucrarea de față se vrea o prezentare a celor mai valoroase romane ale Antichității, romane în care aventurosul și călătoria reprezintă modul de viață al unor personaje (...) Pentru mine călătoria reprezintă cea mai aventuroasă experiență a ființei umane...”

Lucrurile ar părea simple la prima vedere, dar o asemenea cercetare, care coboară până la originile romanului greco-latin, reclamă o destelenire anevoiasă de arhive și cărți. Construcția unitară a volumului și exprimarea clară, pe înțelesul tuturor categoriilor de cititori, a fost posibilă în urma unei

Dorina Șisu - incursiune în romanul greco-latin

(Ed. Transilvania, 2010)

munci susținute.

Semnificația principală a călătoriei o reprezintă o deplasare îndepărtată, în care ne îmbogățim cunoștințele și experiența. În timp, conotațiile călătoriei, mai ales după înglobarea metaforică a peregrinărilor spirituale, au devenit aproape infinite. În primele romane grecești, apărute în regatele asiatice ale diadohilor (succesorii lui Alexandru Macedon), ea se referea predominant la cele maritime, pigmentate cu aventuri piratești și povești de dragoste împlinite. Autorii urmăreau fantasticul, fabulosul și extraordinarul pentru impresionarea cititorilor: piraterii, atacuri banditești, crime, morți false și reveniri, răsturnări de situație – suspans.

Autoarea detectează, în primele romane grecești, suprapunerea a două civilizații: oriental-persană și greco-helenistică.

Primul roman atestat (secolul I e.n.) Romanul lui Ninos (autor anonim) este unul de dragoste cu final fericit. Pentru împlinirea dragostei este necesară trecerea unor trepte inițiatice. Aventurile călătoriei oferă această posibilitate.

Heliodor, în Ethiopicele își supune îndrăgos-

tiții (Teagene și Haricleea) la o mulțime de încercări dramatice, învăluite în mister. Romanul a fost admirat de: Shakespeare, Calderon și Racine (în Renaștere), iar în secolul al XVII-lea a devenit modelul romanului Muncile lui Persiles și ale Sigismundei de Miguel de Cervantes.

Argonauticele lui Apollonios din Rhodos împing fantezia, simbolurile și mitologia în prim plan. Scriitorul savant (descendent din Homer), imaginează călătoria plină de peripeții ale argonauților (conduși de Iason), în căutarea miraculoasei lânei de aur. Aceasta a aparținut berbecului zburător care i-a dus pe Frix și Hele în Colchida, jertfit pentru Zeus. Sub aspectul călătoriei fantastice, romanul are afinități cu Odiseea lui Homer.

Autoarea acordă o importanță deosebită romanului parodic al lui Lucian – Istoria adevărată, în care ironia și fabulația înseninează existența deloc ușoară. Romancierul imaginează o călătorie dincolo de lumile locuite, navigatorii ajungând într-o insulă fantastică, cu râuri în care curge vin și există femei-viță de vie. Cine nu ar vrea să participe la o asemenea aventură?

Metamorfozând tema

călătoriei din romanul greco-latin instaurează proza condiției umane. Extrem de complexă, această temă permite autorilor să-și etaleze viziunile proprii asupra lumii. Transformarea a fost cerută de schimbările sociale și istorice, de trecerea de la orașul-stat la impeiru. Nu e vorba de o ruptură ci o extindere firească a conotațiilor călătoriei la toate dimensiunile vieții: sociale, psihologice, mitologice etc. După părerea autoarei, romanele reprezentative latine sunt autobiografii fictive.

Eucolpius, personajul principal al romanului Satyricon scris de Petronius, e primul adevărat personaj picaresc din literatura universală. Întâlnim în acest roman, scene parodice, cum ar fi descrierea banchetului lui Trimalchio (după părerea mea, o replică polemică a celui paltonician), care permit afirmarea eticii epicureice, constând în desacralizarea miturilor și a credințelor față de zei. (Mie mi se pare că această parodie prefigurează un postmodernism avant la letre). În

De la Moară

Grigore Grigore

De la moară pân-la gară, aerul te înfioară, și-ai mai vrea mergând la pas, înc-un suflet, înc-un glas.

Dar bucuria începe în adevăr la moara Dafu, la intrarea în Târgoviște dinspre Răzvad, Moreni, Ploiești și dinspre unde mai dorești, dacă ai în față o hartă care fără să vrea te-nvăță.

Și tot bucuria se termină la gara de sud, cu mii de venituri și mii de

plecări: oameni cu visele lor, copii cu ideile lor, bătrâni cu speranțele lor, dar toți sau aproape toți cu pâinea lor cea de toate zilele. De la moară pân-la gară, dat-a Domnul să răsară, bulevardul cu castani, parcul cu Mitropolie licee cu veșnicie și săraci cârpiți cu bani.

Tot pasul te înfioară când vezi iuțea mișcării, intensitatea ntristării, grosolănia umbră sub o ascunsă ispită și-o sumedenie de virgule virgulare care nu se tem de soare, ci de cel mai mic amănunt, adică de punct.

Și-ai mai vrea mergând la pas, ca bucurându-te de plăcerea

mișcării să-ți continui povestea pe treptele ei naturale urcând, cumpărând ce alții nu vând. Înc-un suflet, înc-un glas ai mai vrea să-ți fi dat Dumnezeu, ca să poți dăru Lumina care nu se vede nici atunci când se repede ca un scut pentru sărut să ne arate oglinzile din care ne privim liberi și apărați de noi înșine.

Astăzi nepoata mea Iustina, s-a-mpovărat cu vina de a mă ruga să-i cumpăr doi papagali, foarte tineri și aproape egali - unul chiar fără sfială și fără preget i s-a urcat pe un deget - în efemeritate ca și-n veșnicie, dar cu siguranță tot

în colivie.

Și pentru prima dată, iată, am văzut de la moară pân-la gară și de la gară pân-la moară, și-ruri de oameni cu colivii în care papagalii, doi câte doi, își jucau copilărește rolurile. Ce ți-e și cu copilăria!

Dar bucuria începe de la moara Dafu.

În gara de sud se mai așteaptă.

► ultimele două secole, scriitorii: Pierre Luis, James Joyce, Marcel Proust și Scott Fitzgerald „au intrat în complexe relații de interdiscursivitate cu textul Satyrycon-ului.” (menționează Dorina Șîșu).

Măgarul de aur al lui Apuleius (inspirat de romanul grec Metamorfozele - Lucius din Patrai) aduce alte inovații remarcabile. Personajul principal, Lucius, în orașul thessalian Hypata (celebru pentru legende și vrăjitoarele sale), trece prin transformări fantastice, de basm. Devine pasăre ca s-o urmărească pe vrăjitoarea Pamphila (gazda sa), apoi redobândește condiția umană, se inițiază în misterele lui Isis și Osiris, devine sacerdot la Roma. Cercetând arta narativă, autoarea des-

coperă în structura romanului, două planuri epice, unul concret, amuzant, altul transcendent. Călătoria dobândește acum conotația căii spre înțelepciune. Intenția eroului de a dobândi cunoașterea supremă, aidoma zeilor, este similară ascensiunii biblice, babiloniene.

Ne oprim cu exemplificările, dorind să subliniem că Dorina Șîșu a vrut să demonstreze continuitatea tematică a romanului antic, îmbogățit mereu cu noi conotații ale călătoriei, până în vremea noastră. În Evul Mediu acesta a cunoscut o nouă înflorire, în special prin romanul bizantin, în secolul al XI-lea (Romanul Tebei, Romanul lui Enea, Roamnul Troiei etc). Acum, elementul aventuros este convertit în fapt cavaleresc. Renașterea

readuce romanul antic în prim plan: Tasso, Cervantes, Shakespeare, Calderon, Racine sunt influențați de romanele antichității. Mai târziu, Corneille, Moliere, Boccaccio și chiar Goethe.

În roman, lupta dintre adevăr și ficțiune este continuă. Pentru Cervantes și Shakespeare, lumea devine un imens teatru. Don Quijote a fost cel mai important personaj al secolului - călătoriile sale labirintice dobândind conotațiile unui voiaj gnoseologic. Mai recent, prin călătorie se poate evada din societatea ostilă. Este calea deschisă de scrierile utopice ale lui: Morus, Campanella și Cyrano de Bergerac.

Romanele antichității prefigurează nu numai creațiile picaresce ale sec. XVII ci și revoluțiile suc-

cesive ale romanului din secolele al XIX-lea și al XX-lea. Cu Mateo Aleman - Guzman de Alfarache se trece de la romanul picaters la cel baroc.

Concluzionând, Dorina Șîșu relevă faptul că în romanul antic european, există două tipare: al aventurii, în romanul grec și condiției umane, în romanul latin.

Pentru Mircea Eliade orice călătorie, indiferent de spațiul geografic, se desfășoară în interiorul nostru, spre noi înșine. Astfel, călătoria, ca temă romanească devine atotcuprinzătoare. În acest sens, Dorina Șîșu își încheie cartea observând că, de-a lungul timpului, structurile românești rămân în esență aceleași, reprezentând încercări mereu reluate de a rescrie existența.

**Traducere și comentariu
de Iulia Roger Barcaroiu**

Scriitor a cărui personalitate marcantă a acoperit aproape un secol în spațiul culturii spaniole, Rafael Alberti (1902 - 1999) își începe existența literară în 1925, când primul său volum de versuri, "Marinero en Tierra / Marinar pe uscat" este distins cu Premiul Național pentru Literatură. După multe alte distincții și onoruri adunate de-a lungul unei cariere prodigioase, în 1983, i se decernează prestigiosul premiu Cervantes, ca apreciere a operei sale în întregul ei, operă deja inclusă, la acel moment, în patrimoniul de elită.

Cu o educație iezuită dar cu un spirit neliniștit, în continuă căutare, Alberti traversează timpuri încrâncenate și spații multiple: două războaie mondiale, războiul civil din Spania, exilări în Franța, Argentina, Italia...

Poezia lui, acordată la evenimente trăite, este într-o permanentă redefinire; de la lirica neopopulară a începuturilor

Rafael Alberti

trece la baroc și avangardism, capătă accente suprarealiste când reproduce crize religioase și existențiale adânci, dar rămâne total civică, ancorată în revoluționar, social, politic.

Din multitudinea de teme abordate, câteva se decantează, devin tot mai grele; ele apar în prim plan, se șterg un timp și reapar ca predilecte. Întâlnim în poemele lui îngerii unei lumi haotice cu nume definind stări sufletești abisale ori atitudini în ipostaze limită - cruzimea, disperarea, falsul, răutatea, moartea -. Iubirea este, de asemenea, un segment căruia i se acordă im-

portanță. Discretă și delicată la prima abordare, ea are în interior forța inefabilului; este o luptă cu tot și toate, în care victoria vine odată cu acceptarea tristeții. Dar locul primordial, rolul vedetă al întregii sale creații, e rezervat mării: ea este pentru universul lui Alberti și bucuria și fascinația și suferința.

Toate acestea, în versuri de preferință albe, scurte la început, ca un titlu, ca o definire a ceea ce va urma, o punctare a esenței, crescând spre final într-o cadență stranie, întreruptă uneori de repetiții obsedante ori de pauze neașteptate, de natură să sporească dramatismul comunicării.

Poeme de Rafael Alberti

LOGODNICA

Clopotele bat
dinspre catedrală.
Și eu, fără-ncălțări,
mergând să mă cunun.

Unde-mi este voalul,
rochia mea cea albă,
floarea de lămâi?

Unde mi-e inelul,
broșa aurită,
frumosul colier?

Grăbește-te, mamă!

Clopotele bat
dinspre catedrală.

Unde mi-e iubitul?
Dragul meu iubit,
Unde-o fi fiind?

Clopotele bat
dinspre catedrală.
Și eu, fără iubit
mergând să mă cunun.

CINEVA

Cineva mătură
și cântă
și mătură.
(zgomot de pantofi în zori)
Cineva împușcă ușile.

Ce teamă,
mamă!
Vai! Și unii sub rafale de vânt,
pe vas cu pânze, la aceste ceasuri,
merg mările să are!
Cineva mătură
și cântă
și mătură.
Vreun cal ce pleacă-n depărtări
își lasă urma de copită în ecou
pe stradă.
Ce teamă,
mamă!
Și dacă cineva ar bate-n poartă?
Și dacă-ar fi să-apără tata
cu haina tăiată
șiroid?
Ce groază,
mamă!
Cineva mătură
și cântă
și mătură.

MADRID

Doar amică, doar amică.
Amică și-atât.

Doar amantă, doar iubită.
Iubită și-atât.

Dar soție nu.
Amică și-atât.

DE NOAPTE

Ieși din acest vis!
Înfășoară-te,
goală și albă, în cearceaful tău.
Ei te așteaptă în grădină
dincolo de ziduri.

Părinții tăi mor, adormiți.
Ieși din acest vis!

Hai.
Dincolo de ziduri
te-așteaptă ei cu un cuțit.

Întoarce-te degrabă-n casa ta!
Ieși din acest vis!
Hai.
Intră-n iatacul părinților tăi
goală, în liniște.

Fugi repede la ziduri!
Ieși din acest vis!
Sări peste ele!
Vino!

Ce rubin fierbe în mâinile tale
și-ți arde, negru, cearceaful?
Ieși din acest vis!
Hai.
Dormi!

CĂPRIȚA MEA

Căprița mea, prietene,
căprița mea cea albă.

Lupii-au omorât-o
la poale de apă.

Lupii, prietene,
cei de-au fugit pe râu.

Lupii-au omorât-o
în lăuntru apei.

LA LEONA

Cântând la poartă, tu
lucrând năvoade de argint.
- Soțul tău, unde este?

- Pe mare.
Soțul meu este pe mare.
- Se va întoarce?
- Cine știe dacă se va întoarce.
Plângând la poartă, tu
lucrând năvoade de doliu.
- Soțul tău, unde este?
- Pe mare.
- Se va întoarce?
- Nu se va întoarce.

MAREA. MAREA.

Marea. Marea.
Marea. Doar marea.

De ce m-ai adus, tată,
la oraș?

De ce m-ai dezgropat
din mare?

În vise, valul
ma trage de inimă.
Aș vrea să-l iau cu mine.

Tată, de ce m-ai adus
pe-aici?

INGERUL BUN

A venit cel pe care îl doream,
cel pe care îl chemam.
Nu acela care mătură ceruri fără
apărare,
luceferi fără adăpost,
luni fără patrie, zăpezi.
Zăpezi care cern
în căderea lor o mână,
un nume, un vis, o frunte.
Nu acela care de caii lui
și-a legat moartea.
Cel pe care îl doream.
Fără să zgârie aerul,
fără să rănească frunze ori să cla-
tine cristale.
Cel care de caii lui
și-a legat tăcerea.
Cel care, fără să mă chinuie,
să-mi poată săpa în piept un râu
de lumină blândă
și să-mi facă sufletul navigabil.

FATA DIN GRĂDINA MĂRII

Desculță, goală și moartă
vin de pe drumul depărtării.
Sunt fata din grădina mării.

Copile, ca să-ți cânt la poartă
grădina mi-am lăsat uitării.

Sunt fata din grădina mării.
Privește-mă! Vin moartă.

PORUMBIȚA

S-a înșelat porumbița,
se înșela.

Căci, mergând spre nord fu către sud,
crezu că grâul era apă
Se înșela.

Crezu că marea era cer,
că noaptea era dimineață.
Se înșela.

Că stelele rouă,
că arșița zăpadă.
Se înșela

Că fusta ți-era bluza ,
că inima ta casa.
Se înșela

(Și ea a adormit pe mal de apă
iar tu pe vârful unui ram.)

ȚIE

Ție, cum îți va fi?

Când ai să rămâi fără mine,
în ce lumină vei fi,
ce umbră mă va duce cu sine?

Durere de temple, de ochi,
de inimă și de oase,
de sânge și suflet...

Cum îți va fi
când ai să rămâi fără mine?

BLESTEMATA

Nu vreau, nu, ca tu să râzi,
nici să-ți vopsești cu albastru ochii,
nici să-ți dai cu pudră pe față,
nici să-ți pui bluza verde,
nici să-ți pui fusta de culoarea rodiei.

Ce vreau e să te văd
foarte serioasă,
ce vreau e să te văd
neconținut foarte palidă,
ce vreau e să te văd
neconținut plângând,
ce vreau e să te văd
neconținut în doliu.

Pelerinaj în Țara Sfântă. Valea Iordanului (6)

**Gheorghe Valerică
Cimpoca**

Valea Iordanului a reprezentat și reprezintă Geografia Țării Promise, țară pe care Iehova Dumnezeu a dat-o în stăpânire poporului său Israel. Pe această vale s-au născut cei mai importanți profeți și sfinți. Dar cel mai mare a fost Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu care a schimbat fața lumii, a dezrobit sufletele și le-a ridicat la cer. Ne-a dat cea mai importantă credință și speranță într-o viață infinită.

Iordanul, principala apă curgătoare a Israelului, în lungime totală de 360 kilometri izvorăște din Muntele Hermon (Liban), traversează Marea Galileii și după un lung și sinuos traseu se varsă în Marea Moartă. În evreiește, Iordanul este numit „Nahar Ha Yarden”, adică „râul care coboară”. Între izvor și vărsare, Iordanul are o diferență de altitudine de 800 de metri. Într-adevăr, de la cel mai îndepărtat dintre cele trei izvoare principale ale sale râul coboară aproape întruna, ajungând la un moment dat până la 265 m sub nivelul mării pe Valea Ghorului, după ieșirea din Lacul Tiberiadei (Marea Galileii), pe care-l străbate peste 20 de kilometri și pierzându-se în Marea Moartă, aflată ea însăși la circa 400 de metri sub nivelul convențional al mărilor. De la Marea Galileii ur-

mează un curs sinuos ca o undă ondulatorie și scaldă un ținut roditor cu climat tropical, numit Valea Arabă pe care proiecții au botezat-o Grădina Edenului.

Principalii afluenți ai Iordanului sunt torentul Yarmuk, apele izvoarelor Israel și Harod și izvorul Iabok. Iordanul este principala sursă de apă dulce din regiune pentru Israel și Iordania. Statul israelian consumă anual 1.200 de milioane de metri cubi de apă, din care numai din Lacul Genizaret - Marea Galileea, 500 de milioane metri cubi. Apa este deosebit de necesară agriculturii din desertul Negev și populației din regiune. Acest consum de apă duce la reducerea cantității anuale, 200 milioane metri cubi, adusă de râul Iordan la vărsare în Marea Moartă. În prezent, debitul Iordanului a scăzut mult în urma cantității mari de apă folosită pentru irigație și pentru consum. Aproape toată cantitatea de apă care

alimentează râul este deviată de Siria, Iordania și Israel înainte să ajungă în Marea Moartă. Acum, pentru prima dată, după mai mulți ani, râul Iordan, care este arid pe două treimi din suprafață și a luptat împotriva secetei de la apariția acesteia în urmă cu 64 de ani, are un surplus de apă. Aceasta situație a survenit în urma investițiilor masive în infrastructura de apă a țării. Israelul reutilizează 75% din apele uzate, în principal pentru agricultură, iar de anul viitor 85% din apa potabilă va proveni de la fabrici de desalinizare.

După cum trecerea Iordanului are, pentru vechiul Israel, semnificația intrării în Țara Făgăduinței, adică a sfârșitului robiei și rătăcirii în pământ străin, tot așa pentru Biserica „Noul Israel”, Iordanul semnifică trecerea la o nouă condiție spirituală, nașterea prin Botez la o nouă viață, în vederea intrării în Împărăția lui Dumnezeu.

Revin cu nesaț în valea largă a Iordanului de care ne leagă atâtea amintiri. Râu prin care a trecut poporul ales pe pământul Canaanului când se întorcea din Egipt. În dreptul Ierihonului, râul era numit "Iordanul Ierihonului": "În vremea aceea a grăit Domnul cu Moise în șesurile Moabului, la Iordan, în fața Ierihonului." (Numeri 34, 15; 35, 1). În partea cealaltă a râului se întinde șesul Moabului, locul din care Moise "s-a suit în muntele Nebo", care este în fața Ierihonului, și a văzut pământul sfânt făgăduit de Dumnezeu urmașilor lui Avraam. Pe acest munte se află și mormântul marelui profet, dar locul exact nu-l știe nimeni pentru a nu se ajunge la idolatrizarea sa. Tot în lunca pustie a Iordanului a propovăduit Sfântul Ioan Botezătorul botezul pocăinței. Aici a vorbit marele proroc de venirea lui Cristos în lume. „Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii”, spunea Sfântul Ioan Botezătorul. Aici muștra marele proroc pe cărturari și farisei. Aici mângâia pe cei săraci botezându-i în apele Iordanului. Aici s-a arătat Sfântul Duh în chip de porumbel. Aici a vorbit tatăl din nor „Tu ești Fiul meu cel iubit”, Aici, fraților, deasupra râului sfânt s-a descoperit lumii în chip văzut taina Sfintei Treimi. Aici s-a smerit ►

Dragă toamnă

Adriana Georgiana Epure

Ne întâlnim din nou... Toamnă cu picăturile-ți grele de ploaie și cu frunzele-ți colorate nebunește, bine ai venit! Te primesc din nou, la fel de nostalgică și visătoare. Sunt la fel cum mă știi, la fel cum m-ai găsit și acum un an. S-au schimbat lucrurile în viața mea, dar nu și eu... Sunt aceeași. Încă îmi place să

ascult cântecul ploii înaintea să adorm și încă iubesc zilele însoțite cu parfum de... tine!

Noi două suntem la fel... Am zile în care interiorul meu e plin de ploi și nori care parcă nu-și doresc să mă părăsească, nu vor să mă lase singură, se tem că i-aș putea

înlocui cu strălucirea zilelor de vară. Am și zile în care în sufletul meu e soare și vreme bună, zile în care îmi place să mă bucur, să râd, să mă comport copilărește și să simt că lumea e frumoasă.

Îmi place să pierd zilele pe-afară, să ascult liniștea... Să mă golesc de toate gândurile urâte și triste care-mi înnoarează cerul; cerul pe care l-aș vrea mereu senin, liniștit și plin de soare. Să simt căldura molesitoare dar și adierea ușoară a vântului trecându-mi prin păr. Îmi place să stau în casă și să-mi beau ceaiul fier-

binte în timp ce privesc cum plouă afară, să văd stropii de ploaie care se preling pe geamul camerei mele. Îmi place ploaia lină, nu furtuna. Îmi place soarele, nu căldura insuportabilă. Îmi place toamna. Îmi plăci tu.

Sunt la fel de capricioasă ca o zi de octombrie. Sunt mofturoasă și schimbătoare. Acum sunt toată soare, iar peste câteva ore mă plimb prin ploaie cu un norișor negru deasupra capului. Asta sunt eu, asta ești tu. Nu pot explica, așa cum nu pot explica de ce-ți cad frunzele, dragă toamnă...

► Dumnezeu Fiul înaintea duhului, înaintea celui mai mare Om născut din femeie. De la Iordan a plecat Domnul spre Carantania cale de 10 kilometri să postească 40 de zile și să vestească în lume Sfânta Evanghelie. La 19 ianuarie, ziua Bobotezei în Israel (6 ianuarie în România), se petrece un fenomen foarte interesant. Apele râului Iordan, în care a fost botezat Hristos de către Sfântul Ioan Botezătorul, de aproape 2000 de ani, la această dată, curg în sens opus cursului obișnuit. De aproape 2000 de ani, această minune se produce de fiecare dată, în ziua amintită. O singură dată minunea nu s-a mai produs, în anul 2008. Oamenii au spus la acea vreme că lipsa minunii a fost cauzată de necredință. Deși s-a încercat explicarea minunii pe cale științifică, cercetătorii nu au reușit până astăzi să găsească o explicație. Este aproape imposibil ca toate acestea să nu-l transpună pe omul credincios în spațiul credinței și al prezenței lui Dumnezeu. Chiar dacă nu au intrat în apele Iordanului, oricine simte o înnoire și o ușurare care îi

dă credința și râvna de a pași mai mult pe urmele lui Dumnezeu care s-a arătat și a făcut multe minuni aici. Este oare posibil ca omul să fi venit pe urmele unor strămoși mult mai evoluți și cu dimensiuni anormale pentru planeta Pământ? O descoperire efectuată de arheologii și istoricii israelieni în preajma Pesach-ului evreiesc, readuce în discuție vechimea și autenticitatea triburilor israelite în zona cuprinsă între Samaria și valea râului Iordan. „Structurile stâncoase cu forma asemănătoare urmei unui picior uman sunt de fapt, primele construcții efectuate de triburile israelite în momentul intrării acestora în Canaan. De asemenea certifică vechiul concept biblic de a stăpâni pământurile pe care calcă piciorul tău”, declara arheologul Adam Zertal, profesor la Universitatea din Haifa. Până în prezent au fost excavate cinci astfel de urme omenești simbolice, de dimensiuni gigantice. Conform acelorași arheologi israelieni, aceste „urme” aveau rolul de borne de hotar prin care triburile evreiești își marcau teritoriile stă-

pânite. Urmele uriașe erau denumite „gilgal” de către vechii evrei. În cadrul unui gilgal se organizau pregătiri pentru bătălie însoțite de diverse ritualuri. Termenul evreiesc de gilgal avea sensul de câmp înconjurat de pietre. Gilgal-ul este menționat de 39 de ori în paginile Vechiului Testament.

Doamne Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfântului Ioan Botezătorul și ale tuturor Sfinților, apără, păzește și mântuiește lumea pentru care te-ai răstignit. **Va urma**

Emilia Dănescu

Până nu demult, despre Pietroșița auzisem doar povești de la unii și alții, turiști, oameni frumoși, îndrăgostiți de natură și drumeții. Eram dornică să îmbrățișez cu propria-mi privire acel peisaj de basm care mi se înfățișa. Și totuși... am primit cu oarece îngrijorare vestea că sunt invitată la Toamna Literară Pietroșițeană „Mircea Horia Simionescu”, eveniment ajuns în acest an la cea de-a IX-a ediție. Și dacă voi da nas-în-nas cu ursul? gândeam cu glas tare. Stai liniștită, te apăr eu! îmi spune Mihai Antonescu.

București, 13 octombrie 2012. Zi mohorâtă de toamnă. Ajunși cu noaptea-n cap la autogara IDM Basarab, ne imbarcăm într-un autocar „amic” înspre Târgoviște. Plouă mărunț și pe-ndelete... Autocarul nu prea-și ține direcția, pare că dansează în ritmul stropilor de ploaie. Poposim cu bine după o oră și jumătate în Cetea de Scaun, Târgoviște. La autogară ne așteaptă „vinovatul” de ajungerea noastră pe-așa o vreme,

Note de călătorie literară

Toamna Literară Pietroșițeană

Motto:

Un urs a fost împușcat de vânători în zona localității Pietroșița.

(Realitatea TV - 15 septembrie 2012)

nimeni altul decât scriitorul Ion Iancu Vale, director al Revistei Climate Literare și director literar al Fundației Renașterea Pietroșiței - Ruralia.

Ne îndreptăm spre Pietroșița, la volanul mașinii avându-l pe George Canache, scriitor de prin partea locului. Prin geamurile aburite scrutăm peisajul, văile adâncite

în dreapta și-n stânga șoselei șerpuitoare printre munții ascunși după perdele de nori și ceață. Ne aflăm la poalele Bucăgilor. Traversăm de câteva ori Ialomița. Trecem prin câteva localități care ne atrag atenția: Pucioasa, Fieni și... ajungem!

La Muzeul Etnografic Dumitru Ulieru din Pietroșița ne întâmpină gazdele cu o cafea fierbinte, binevenită chiar dacă nu mai avem timp de o țigară. La prezidiu domnii Radu Negoescu, președinte al Fundației Renașterea Pietroșiței - Ruralia și Gheorghe Stancu, consilier la Primăria din Pietroșița și vicepreședinte al Fundației Ruralia. În primele rânduri mai vechile

noastre cunoștințe, scriitorii George Coandă și Vali Nițu. Sala este deja plină. Mai eram așteptați doar noi, bucureștenii, precum și Constantin Vicu-Voicu, unul dintre organizatori.

Acum putem să începem! Și începem. Cu rugăciunea TATĂL NOSTRU spusă, în absența preotului, de domnul Radu Negoescu secondat de asistență. Cuvintele de bun venit adresate de gazdele evenimentului ne încălzesc sufletele. Sosit cu puțină întârziere, se alătură prezidiului și domnul Nicolae Posta, prim-vicepreședinte al Fundației Ruralia. Ni se prezintă noul format al evenimentului și programul ediției.

Surpriza, intitulată sugestiv în caietul-program „Itinerar biografic, literar și publicistic GEORGE COANDĂ”, a fost o surpriză nu doar pentru public, dar și pentru sărbătoritul ediției, George Coandă la 75 de ani, împliniți în preziua evenimentului. Prezidiul gazdelor se retrage pentru a face loc juriului scriitorilor. Conferențiază Mihai Stan,

► președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni, Ion Iancu Vale, Constantin Vicu-Voicu și bineînțeles profesorul doctor George Coandă, scriitor, jurnalist, istoric al culturii și civilizației, promotor cultural. Acesta nu uită să ne salute pe fiecare invitat în parte, atât pe obișnuinții edițiilor anterioare, cât și pe cei veniți pentru prima oară. Sunt prezente personalități ale vieții culturale dâmbovițene și nu numai, dintre care într-o ordine aleatorie citez ;

Alexandru Manafu, eseistul Emil Stănescu, poetul Vali Nițu, istoricul și publicistul Victor Petrescu, scriitorul Florea Turiac, folcloristul Ion Bratu, poetul octogenar Constantin Stoica, poetul George Canache, scriitoarea Delia Stăniloiu, prozatorul Corin Bianu și, nu în ultimul rând, poetul Sebastian Drăgan, reprezentantul postului de televiziune privat MDI TV din Târgoviște, venit special cu un operator pentru a filma evenimentul. Invitate de onoare: doamnele Dorina Simionescu și Orița Mărculescu.

După o scurtă pauză

de cafea și țigară urmează partea a doua, parte în care sunt comemorate trei personalități

literare locale: Mircea Horia Simionescu, Iulian Mărculescu și Ion Enescu-Pietroșița, scriitori care au lăsat o moștenire importantă pentru meleagurile dâmbovițene. Despre aceștia fac vorbire Emil Stănescu, Ion Iancu Vale și Constantin-Vicu Voicu, precum și un bun prieten de familie Piti Constantinescu. Doamna profesoară Olguta Panțuroiu recită un frumos poem compus în memoria celor dispăruți. A prezentat un interesant eseu liric și doamna Iuliana, fiica regretatului scriitor Iulian Mărculescu .

În încheiere sunt invitați să citească din creațiile literare proprii câțiva poeți și prozatori, mai ales cei care participă pentru prima oară, printre care scriitorii Delia Stăniloiu și Constantin Stoica, precum și noi, scriitorul Mihai Antonescu și subsemnata, poeta Emilia Dănescu.

De menționat faptul că pe parcursul evenimentului președintele Fundației Ruralia Radu Negoescu a acordat di-

luând sfârșit, ne deplasăm cu mașinile la Casa Mircea Horia Simionescu din cartierul Adu-nați, unde urmează ceremonia de dezvelire a plăcii memoriale, în prezența doamnei Dorina Simionescu. Impresionantă această ceremonie, locul și casa străjuită de un copac de o înălțime copleșitoare, precum și grija oficialităților locale de a cinsti memoria unei personalități marcante a localității Pietroșița.

Și pentru că ospitalitatea românească este binecunoscută nu puteam pleca acasă fără a gusta „lacrima” (țuica) și „sângele” (vinul roșu) „de Pietroșița”, precum le-a numit însuși Radu Negoescu, gazda noastră care ne-a invitat la Bufetul Despa pentru o agapă colegială.

Am părăsit Pietroșița cu bucuria unei întâlniri de suflet, dar și cu regretul că vremea nu ne-a ajutat deloc. Ne rămâne dorința de a reveni cu altă ocazie pentru a ne bucura din plin de măreția împrejurimilor, încărcate de istorie și frumusețe.

plome și premii pentru merite deosebite urmaților participanți: Gabriela Nițulescu, George Coandă, Ion Iancu Vale și Nicolae Posta

Întâlnirea literară

Eveniment universitar târgoviștean

Universitatea Valahia din Târgoviște organizează în perioada 22-23 noiembrie a.c. cea de-a 12-a Conferință Națională, cu participare internațională, având genericul „Mărturie comună - Știință și Credință - CSC 2012”.

Manifestarea va avea ca subiect de bază „Perspective ale Religiei și Științei asupra Adevărului pentru o cultură pluralistă”.

Participă personalități din domeniu, din țară și din străinătate

Târgul cu Bunătăți

În perioada 8-11 noiembrie se va organiza în Târgoviște, cu sprijinul Primăriei Municipiului Targoviste, pe platoul din fața Prefecturii, cea de-a doua editie a Târgului cu Bunătăți - târg de produse tradiționale, meșteri populari și artiști hand-made.

În cadrul târgurilor sunt invitați să participe producători de produse tradiționale românești și internaționale (zacuscă, bragă, gemuri și magiunuri, ciuperci, produse de panificație, ceaiuri, conserve, turtă dulce, păstrăv afumat, colaci secuiești, pască, produse din carne de oaie, brânzeturi etc.), precum și meșteri populari și artiști hand-made (ouă încondeiate, icoane, obiecte artizanale de lemn, obiecte din pănuși, decorațiuni tradiționale din flori uscate, lemn, sticlă, bijuterii din materiale neconvenționale, cosmetice naturale).

În locațiile în care spațiul se permite, se organizează ateliere de lucru pentru copii care, sub îndrumarea meșterilor populari și a artiștilor plastici, realizează obiecte tradiționale și moderne. Copii vor primi în dar obiectele lucrate în cadrul atelierelor.

CALENDAR 2011-2102 - 41 editii -

• Sinaia: 17 editii

In parteneriat cu
Primaria Orasului
Sinaia

• Ploiesti: 9 editii

In parteneriat cu
Primaria
Municipiului
Ploiesti

• Campina: 13 editii

In parteneriat cu
Primaria Municipiului
Campina

• Breaza: 1 editie

• Targoviste: 1 editie

In parteneriat cu
Primaria Municipiului
Targoviste

Cu sprijinul:
Ministerului Agriculturii si
Dezvoltarii Rurale
Directia pentru Agricultura
Judeteana Brasov
Serviciul Produse Traditionale

www.targulcubunatat.ro

Sinaia 2011 – 2012 17 editii

„Mă bucur că acest eveniment are continuitate și cred că am reușit să încurajăm sinăenii, prin acest târg, să aleagă un stil de viață sănătos consumând cât mai mult produse naturale. Totodată, „Târgul cu bunătăți” reprezintă un bun prilej pentru a face cunoscute produsele tradiționale românești, turisților care vin la Sinaia” ne-a declarat domnul Vlad Oprea, Primarul Orașului Sinaia. – COMUNICAT DE PRESA – Editia 25-27 mai 2102

www.targulcubunatat.ro

Ploiesti 2011 9 editii

- Zilele Municipiului Ploiesti -2011
- Targul lui Mos Craciun – 2011- 19 zile
- Targul Iepurasului – 2102- 8 zile
- Ateliere demonstrative gratuite pentru copii

www.targulcubunatat.ro

Campina 2011 13 editii

- Deschidere oficiala cu autoritatile locale si presa
- Doua evenimente dedicate exclusiv copiilor – ateliere demonstrative gratuite – sustinute de mestri populari si artisti handmade

Regulament

În organizarea Consiliului Județean Dâmbovița, prin Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, Societății Scriitorilor Târgovișteni, Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească”, Universității „Valahia”, cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din România, se desfășoară Concursul Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, cu patru secțiuni de creație (poezie, proză scurtă, eseu și teatru scurt), ajuns anul acesta la ediția a XLIV-a. Concursul se adresează creatorilor din toată țara, care nu au împlinit 40 de ani, nu sunt încă membri ai uniunilor de creație și nu au volume de autor.

Concursul dorește să descopere, să sprijine și să promoveze o literatură de certă valoare umanist-estetică, deschisă tuturor abordărilor, căutărilor și inovațiilor din interiorul oricăror experiențe ale canonului specific românesc ori universal. Concurenții se vor prezenta la concurs cu un grupaj de 10 titluri pentru secțiunea de poezie, 3 proze însumând maxim 8 pagini la secțiunea proză scurtă, 1-2 piese de teatru scurt (inclusiv piese pentru copii), pentru secțiunea teatru scurt, care vor aborda teme la alegere, și 2 lucrări de circa 4-5 pagini la secțiunea eseu, cu tema „Școala prozatorilor târgovișteni. Radu Petrescu – între roman și jurnal”.

Moștenirea Văcăreștilor

Festival-concurs național de literatură

Ediția a XLIV-a • Târgoviște • 9-10 noiembrie 2012

Lucrările vor fi editate în word, cu caracter Times New Roman, corp 12, la un rând și jumătate. Acestea vor avea un motto, ce se va regăsi într-un plic închis, conținând un CV detaliat (numele concurentului, data nașterii, activitatea literară, adresa și, obligatoriu, numărul de telefon), și vor fi trimise prin poștă (imprimate pe hârtie și pe un CD), până la data de 27 octombrie 2012, pe adresa: Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, str. A. I. Cuza nr.15, cod poștal

130007, Târgoviște. În cazul în care, lucrările vor fi trimise prin poșta electronică (e-mail – office@cjcd.ro), acestea vor fi însoțite de un motto, precum și de datele personale solicitate mai sus, organizatorii asigurând confidențialitatea acestora până ce juriul va delibera și va stabili premianții ediției.

Concurenții care au obținut un premiu la una dintre secțiuni, în edițiile anterioare, se vor putea înscrie în concurs doar la o altă secțiune.

Concurenții care nu

vor trimite toate datele de identificare (în special data nașterii) vor fi eliminați din concurs.

Nu vor participa la concurs lucrările care vor fi trimise după 27 octombrie 2012, data poștei.

N.B.

Premianții vor fi invitați de către organizatori în zilele 9 și 10 noiembrie 2012, la Târgoviște, la manifestările organizate în cadrul Festivalului-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” – ediția a XLIV-a, 2012.

Premiile, în număr de 18, în valoare de circa 7000 lei, vor fi acordate concurenților numai în prezența acestora în vechia Cetate de Scaun, cu ocazia festivității de încheiere a concursului. De asemenea, lucrările premiate vor fi publicate într-un volum editat de Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, în colaborare cu Editura „Bibliotheca”.

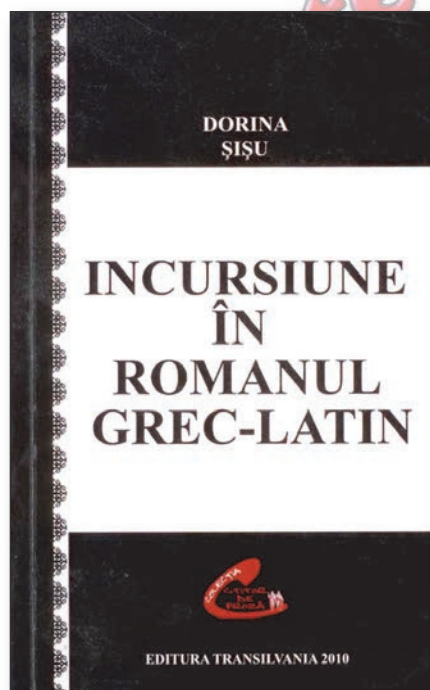
Relații suplimentare

Centrul Județean de Cultură Dâmbovița – telefon-0245/613112; e-mail – office@cjcd.ro;

Notă finală:

Orice modificare a actualului regulament va fi notificată în procesul-verbal de jurizare și adusă la cunoștința publicului de către juriul național, alcătuit din personalități recunoscute ale vieții cultural-literare naționale.

Organizatorii

Cărți noi în biblioteca revistei Climate literare

